

ΜΑΡΙΝΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.

Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

31 Δεκεμβρίου 2016

Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.)

Βεβαιώνεται ότι οι συνημμένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις είναι εκείνες που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της «ΜΑΡΙΝΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.» την 30 Ιουνίου 2017 και έχουν δημοσιοποιηθεί με την ανάρτησή τους στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.kalamatamarina.eu.

Ο Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της
ΜΑΡΙΝΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.

Σταύρος Κυριακούλης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου.....	4
I. Κατάσταση Συνολικών Εσόδων	12
II. Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	13
III. Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων.....	14
IV. Κατάσταση Ταμειακών Ροών.....	15
V. Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της χρήσης 31.12.2016	16
1. Πληροφορίες για την Εταιρεία	16
1.1. Γενικές πληροφορίες	16
1.2. Φύση δραστηριοτήτων	16
2. Βάση προετοιμασίας των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων και ακολουθούμενες λογιστικές πολιτικές	16
2.1. Σημείωση συμμόρφωσης	16
2.2. Δυνατότητα συνέχισης δραστηριότητας (going concern)	17
2.3. Βάση παρουσίασης και νόμισμα λειτουργίας.....	17
2.4. Εκτιμήσεις της Διοίκησης.....	17
2.5. Παραδοχές και αβεβαιότητες στις εκτιμήσεις	18
2.6. Σημαντικές λογιστικές πολιτικές	18
2.7. Νέα Πρότυπα και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων.....	19
2.8. Βασικές λογιστικές πολιτικές.....	28
2.8.1. Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	28
2.8.2. Άυλα περιουσιακά στοιχεία	29
2.8.3. Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων	29
2.8.4. Χρηματοοικονομικά μέσα	31
2.8.5. Κρατικές επιχορηγήσεις	32
2.8.6. Έσοδα επόμενων χρήσεων.....	32
2.8.7. Χρηματοοικονομικά έσοδα και έξοδα.....	32
2.8.8. Φορολογία εισοδήματος και αναβαλλόμενος φόρος	32
2.8.9. Παροχές στο προσωπικό.....	33
2.8.10. Προβλέψεις	34
2.8.11. Αναγνώριση εσόδων και εξόδων	34
2.8.12. Μισθώσεις	35
2.8.13. Διανομή μερισμάτων.....	35
2.9. Διαχείριση κινδύνων	35
2.9.1. Διαχείριση Χρηματοοικονομικού κινδύνου	36
2.9.1.1. Πιστωτικός κίνδυνος.....	36
2.9.1.2. Κίνδυνος ρευστότητας.....	37
2.9.1.3. Κίνδυνος αγοράς.....	38
2.9.1.4. Επιχειρηματικοί κίνδυνοι.....	38
2.9.1.5. Λοιποί κίνδυνοι	39
2.9.1.6. Εύλογες αξίες	40

3.	Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα	41
4.	Σημειώσεις στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις	42
4.1.	Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	42
4.2.	Άυλα περιουσιακά στοιχεία	43
4.3.	Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	43
4.4.	Εισπρακτέες εμπορικές απαιτήσεις	43
4.5.	Λοιπές απαιτήσεις.....	44
4.6.	Λοιπά Κυκλοφορούντα Στοιχεία	44
4.7.	Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	44
4.8.	Μετοχικό Κεφάλαιο	44
4.9.	Αναβαλλόμενος φόρος	45
4.10.	Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία.....	45
4.11.	Εμπορικές και άλλες τρέχουσες υποχρεώσεις	46
4.12.	Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	46
4.13.	Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	47
4.14.	Έσοδα πωλήσεων	47
4.15.	Κόστος πωληθέντων – Έξοδα διάθεσης και διοίκησης	47
4.16.	Λοιπά έσοδα - έξοδα	48
4.17.	Χρηματοοικονομικά έσοδα - έξοδα	48
4.18.	Φόρος εισοδήματος.....	49
4.19.	Κέρδη ανά μετοχή.....	50
4.20.	Δεσμεύσεις και ενδεχόμενες απαιτήσεις – υποχρεώσεις	50
4.21.	Αριθμός απασχολούμενου προσωπικού	51
4.22.	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	52
4.23.	Μεταγενέστερα γεγονότα	52
	Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή.....	53

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

I. ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Η τρέχουσα χρήση χαρακτηρίζεται ως θετική με βάση την αυξητική πορεία των αποτελεσμάτων παρά την οικονομική κρίση. Μεγαλύτερη βελτίωση των αποτελεσμάτων αναμένεται στην διάρκεια της επόμενης χρήσης. Στόχος μας είναι η προσφορά υπηρεσιών υψηλού επιπέδου για την βελτίωση ακόμα περισσότερο του επιπέδου εξυπηρέτησης των πελατών με γνώμονα πάντοτε την καλύτερη σχέση κόστους οφέλους των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πελάτες και η εξαγωγή θετικών αποτελεσμάτων για τους μετόχους της Εταιρείας.

II. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

Η πελατειακή βάση της Εταιρείας αφορά ένα μεγάλο εύρος πελατών στην Ελλάδα και το εξωτερικό και στοχεύει στην ικανοποίηση μεγαλύτερου πλήθους πελατών μέσα από την συνεχώς βελτιούμενη ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, επιδιώκοντας ταυτόχρονα στην άμεση ικανοποίηση των αναγκών τους και στην αύξηση της εμπιστοσύνης τους προς αυτή, μέσα από διάφορες διαδικασίες και παροχές. Λόγω της μεγάλης διασποράς που παρουσιάζει η πελατειακή βάση της Εταιρείας δεν υφίστανται κίνδυνος εξάρτησης από μερίδα πελατών της καθώς κανένας πελάτης της δεν απορροφά πάνω από το 5% του κύκλου εργασιών της.

Οι ικανοποιητικοί όροι συνεργασίας και τιμολόγησης των διαφόρων τραπεζικών εργασιών βοηθούν στο περιορισμό του χρηματοοικονομικού κόστους της Εταιρείας. Επίσης η Εταιρεία με συνέπεια, διατηρεί μακροχρόνια, εποικοδομητική και αμοιβαία επωφελή συνεργασία με τις συνεργαζόμενες τράπεζες. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 δεν υφίστανται δανειακές υποχρεώσεις και ως εκ τούτου η έκθεση της Εταιρείας στον κίνδυνο μεταβολής των επιτοκίων έχει εξαλειφθεί.

Οι σχέσεις της Εταιρείας με το εργαζόμενο προσωπικό είναι άριστες και δεν παρουσιάζονται εργασιακά προβλήματα. Συνέπεια των σχέσεων αυτών είναι η έλλειψη δικαστικών υποθέσεων που αφορούν σε εργασιακά θέματα.

III. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ – ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

Ο Κύκλος Εργασιών της Εταιρείας το 2016 ανήλθε σε Ευρώ 466.168 έναντι Ευρώ 422.402 το 2015, παρουσιάζοντας αύξηση σε ποσοστό 10,36%. Το Κόστος Πωληθέντων το 2016 αυξήθηκε κατά 5,63% έναντι της χρήσης 2015 και ανήλθε σε Ευρώ €347.415 έναντι Ευρώ 328.910 της χρήσης 2015 ενώ σαν ποσοστό επί του κύκλου εργασιών παρουσιάζει πτώση στη χρήση 2016 και διαμορφώνεται σε 74,53% έναντι 77,87% το 2015. Στα συνολικά έσοδα η αύξηση ήταν 7,64% στη χρήση 2016 έναντι της χρήσης 2015 και ανήλθαν σε Ευρώ 540.976 το 2016 έναντι Ευρώ 502.575 το 2015. Το σύνολο των Εξόδων Διοίκησης και Διάθεσης παρουσίασε μικρή αύξηση στη χρήση 2016 κατά 0,35% έναντι της χρήσης 2015 και ανήλθε σε Ευρώ 124.684 το 2016, έναντι Ευρώ 124.246 στη χρήση 2015. Το χρηματοοικονομικό κόστος της Εταιρείας στη χρήση 2016, παρουσιάζει μείωση 4,25% και συγκεκριμένα σε απόλυτα μεγέθη το καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος για την Εταιρεία ανήλθε στη χρήση 2016 σε Ευρώ 3.486 έναντι Ευρώ 3.641 το 2015. Τα συνολικά έξοδα το 2016 (συμπεριλαμβανομένου του κόστους πωληθέντων) αυξήθηκαν κατά 2,66% σε σύγκριση με το 2015. Αποτέλεσμα όλων των ανωτέρω είναι η εμφάνιση κερδών προ φόρων τα οποία διαμορφώθηκαν σε Ευρώ 52.211 το 2016, έναντι κερδών Ευρώ 26.509 το 2015.

Η Εταιρεία για την άμεση ικανοποίηση των πελατών της και την αντιμετώπιση του μεγάλου και διαρκώς εντεινόμενου ανταγωνισμού, είναι υποχρεωμένη να διατηρεί αυξημένη ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών και ετοιμότητα για να ανταποκριθεί σε κάθε ζήτηση. Η Εταιρεία, δε διανέμει μέρισμα μέχρι την κάλυψη των ζημιών από προηγούμενες χρήσεις.

Στη συνέχεια για πληρέστερη πληροφόρηση επί των πεπραγμένων της χρήσης 2016, παρουσιάζονται δείκτες που αφορούν την εξέλιξη των οικονομικών μεγεθών της Εταιρείας.

A. Δείκτες αποδόσεως και αποδοτικότητας

	2016	2015
Κέρδη προ φόρων / πωλήσεις	11,20%	6,28%
Κέρδη μετά φόρους / πωλήσεις	4,29%	2,92%

Οι δείκτες αυτοί απεικονίζουν το τελικό αποτέλεσμα προ και μετά φόρων σαν ποσοστό επί του κύκλου εργασιών.

	2016	2015
Κέρδη προ φόρων / Ίδια κεφάλαια	26,47%	14,96%

Ο συγκεκριμένος δείκτης απεικονίζει τα αποτελέσματα χρήσης προ φόρων σαν ποσοστό επί των ιδίων κεφαλαίων.

	2016	2015
Μικτά Κέρδη / Πωλήσεις	25,47%	22,13%

Ο συγκεκριμένος δείκτης απεικονίζει τα μικτά κέρδη της χρήσης ως ποσοστό επί του κύκλου εργασιών.

B. Δείκτες Οικονομικής Διάρθρωσης

	2016	2015
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία/Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	81,08%	76,01%

Ο συγκεκριμένος δείκτης παρουσιάζει το ποσοστό των στοιχείων άμεσης ρευστότητας επί του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων.

	2016	2015
Σύνολο υποχρεώσεων / Ίδια κεφάλαια	246,87%	247,72%

Ο συγκεκριμένος δείκτης απεικονίζει την οικονομική αυτάρκεια της οικονομικής μονάδας.

	2016	2015
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία / βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	117,49%	108,97%

Ο ανωτέρω δείκτης απεικονίζει την γενική ρευστότητα της οικονομικής μονάδας.

IV. ΔΙΑΝΟΜΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2016 ΚΑΙ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Τα κέρδη της χρήσης μετά φόρων ανέρχονται σε Ευρώ 19.985. Το Διοικητικό Συμβούλιο προτείνει το ποσό αυτό να μεταφερθεί σε χρέωση του λογαριασμού «Υπόλοιπο κερδών εις νέον» για συμψηφισμό με ζημιές προηγούμενων ετών. Έτσι το υπόλοιπο των ζημιών εις νέον διαμορφώνεται στο ποσό των Ευρώ 402.763.

Το Σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων της Εταιρείας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 είναι μικρότερο από το 50% του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου λόγω των σωρευμένων ζημιών παρελθουσών χρήσεων. Η Διοίκηση της Εταιρείας προτίθεται και δύναται να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την περαιτέρω βελτίωση των οικονομικών αποτελεσμάτων, μέσω κυρίως της διατήρησης του υψηλού επιπέδου και του εύρους των παρεχόμενων υπηρεσιών και του εκσυγχρονισμού των εγκαταστάσεων της μαρίνας. Επιπρόσθετα η Διοίκηση, λαμβάνοντας υπόψη τόσο την κερδοφορία όσο και τις θετικές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες που εμφάνισε η Εταιρεία τα τελευταία δύο έτη, ευελπιστεί ότι η προσδοκώμενη αύξηση της εν γένει τουριστικής κίνησης στην Ελλάδα και στο νομό Μεσσηνίας ειδικότερα θα συμβάλει στην αύξηση της κίνησης σκαφών στις Ελληνικές θάλασσες και κατ' επέκταση στη βελτίωση των αποτελεσμάτων της Εταιρείας κατά τις επόμενες χρήσεις, γεγονός που αποτυπώνεται και στο εγκεκριμένο επιχειρηματικό σχέδιο (business plan) που έχει καταρτισθεί από την Εταιρεία. Ως εκ τούτου, οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας της Εταιρείας και κατά συνέπεια δεν περιλαμβάνουν προσαρμογές σχετικές με την ανακτησιμότητα και την ταξινόμηση των περιουσιακών στοιχείων του ενεργητικού, τα ποσά και την ταξινόμηση των υποχρεώσεων ή άλλες προσαρμογές οι οποίες τυχόν θα απαιτούνταν αν η Εταιρεία δεν ήταν σε θέση να συνεχίσει ομαλά τη δραστηριότητά της.

V. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Από την ίδρυση της Εταιρείας και μέχρι σήμερα η Διοίκηση θέτει στόχους με γνώμονα το υψηλό επίπεδο παροχής υπηρεσιών προς τους πελάτες, τη δημιουργία σχέσεων εμπιστοσύνης με τους προμηθευτές, την ικανοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και τη δημιουργία υπεραξιών στους μετόχους. Προσηλωμένη σε αυτές τις βασικές αρχές η Διοίκηση έχει θέσει για το 2017 τους ακόλουθους στόχους:

- Διατήρηση του υψηλού επιπέδου και του εύρους των παρεχόμενων υπηρεσιών δίνοντας στον πελάτη περισσότερες επιλογές για τον τρόπο και το χρόνο παραμονής του ώστε να επιμηκύνεται ευχάριστα η παραμονή του στη μαρίνα, και
- Εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων της μαρίνας ώστε οι πελάτες να διευκολύνονται κατά τον ελλιμενισμό και ευρύτερη παραμονή τους.

Στη παρούσα χρονική στιγμή, στην παγκόσμια οικονομία, επικρατούν αρνητικές συνθήκες. Οι εξελίξεις αυτές, σε συνδυασμό με τη μείωση των δανείων προς τα νοικοκυριά, έχουν οδηγήσει σε μείωση της καταναλωτικής δαπάνης. Η Διοίκηση εκτιμά ότι τα προαναφερθέντα σημεία, εκτός των αρνητικών επιδράσεων που δημιουργούν σε μακροοικονομικό και μικροοικονομικό επίπεδο, μπορούν να δημιουργήσουν μια σειρά ευκαιριών όπως είναι οι παρακάτω:

- Τα σκάφη δε θα πάψουν να αναζητούν χώρους ελλιμενισμού γιατί μόνο εκεί παραμένουν ασφαλή και μόνο εκεί υπάρχουν οργανωμένες υποδομές με υψηλό επίπεδο υπηρεσιών.

- Η μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος για αναψυχή εκτιμάται ότι θα οδηγήσει σε ανακατανομή της τουριστικής δαπάνης ανά νοικοκυριό με κοστολογικά κριτήρια, γεγονός που θα μπορούσε να ευνοήσει τη ναύλωση σκαφών αναψυχής η οποία αποτελεί μορφή τουρισμού χαμηλού κόστους με αποτέλεσμα να αυξηθεί ο αριθμός των σκαφών που ελλιμενίζονται στη μαρίνα.
- Η παρατηρούμενη αδυναμία του χρηματοπιστωτικού συστήματος να χορηγήσει επαρκή κεφάλαια για την πραγματοποίηση νέων επενδύσεων σε υποδομές, όπως είναι οι μαρίνες, βελτιώνει την ανταγωνιστική θέση της μαρίνας αφού δεν δημιουργούνται νέες θέσεις ελλιμενισμού αλλά η ζήτηση παραμένει αυξημένη

V.1 Δραστηριότητες της Εταιρείας στον τομέα ερευνών και ανάπτυξης

Η Εταιρεία δεν έχει αναπτύξει δραστηριότητες σχετικές με τον τομέα ερευνών και ανάπτυξης.

V.2 Απόκτηση ιδίων μετοχών όπως προβλέπεται στην παρά. 9 του άρθρου 16

Η Εταιρεία δεν έχει προβεί στην απόκτηση ιδίων μετοχών.

V.3 Υποκαταστήματα της Εταιρείας

Η Εταιρεία δεν τηρεί υποκαταστήματα.

VI. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

Σημειώνουμε ότι από την ημερομηνία αναφοράς των χρηματοοικονομικών καταστάσεων μέχρι και την ημερομηνία που συντάχθηκε η παρούσα έκθεση δεν υφίστανται μεταγενέστερα γεγονότα που να χρήζουν αναγνώρισης ή γνωστοποίησης στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της 31 Δεκεμβρίου 2016 σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς.

VII. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Η Εταιρεία εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς (πιστωτικός κίνδυνος, κίνδυνος ρευστότητας, κίνδυνος αγοράς), επιχειρηματικούς και λοιπούς μη χρηματοοικονομικούς κινδύνους.

i. Διαχείριση Χρηματοοικονομικού κινδύνου

A. Πιστωτικός κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος οικονομικών απωλειών για την Εταιρεία, εάν ένας πελάτης ή ένα αντισυμβαλλόμενο μέρος, σε συναλλαγή με χρηματοοικονομικό μέσο, αποτύχει να εκπληρώσει τις συμβατικές υποχρεώσεις του. Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει κυρίως από απαιτήσεις και από επενδύσεις. Η Εταιρεία καταχωρεί πρόβλεψη απομείωσης που αντιπροσωπεύει την εκτίμηση της για ζημίες σε σχέση με τις εμπορικές και τις λοιπές απαιτήσεις. Η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού (εξαιρουμένων των επενδύσεων, των λοιπών μακροπρόθεσμων απαιτήσεων και των λοιπών κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού) αντιπροσωπεύει τη μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο.

B. Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος ότι η Εταιρεία θα αντιμετωπίσει δυσκολίες στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων που συνδέονται με τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της, οι οποίες διακανονίζονται με την

παράδοση μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Η προσέγγιση της Εταιρείας στη διαχείριση της ρευστότητας είναι να εξασφαλίσει όσο το δυνατόν περισσότερο ότι θα έχει πάντα την επαρκή ρευστότητα για να τακτοποιεί τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της υπό κανονικές και μη συνθήκες, χωρίς να υποστεί μη αποδεκτές απώλειες ή κίνδυνο ζημίας της φήμης της. Η Διοίκηση της Εταιρείας παρακολουθεί, σε μηνιαία βάση, τον κίνδυνο έλλειψης κεφαλαίων χρησιμοποιώντας τις πρακτικές προγραμματισμού ρευστότητας. Αυτές οι πρακτικές εξετάζουν την ληκτότητα τόσο των περιουσιακών στοιχείων (π.χ. λογαριασμοί εισπρακτέοι, λοιπά περιουσιακά στοιχεία) όσο και των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και των προβλεπόμενων λειτουργικών ταμειακών ροών.

Βάση προϋπολογισμών αποδεκτών από τη Διοίκηση εκτιμάται ότι η εμφάνιση θετικών καθαρών ταμειακών ροών από λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες θα επιτρέψει την ομαλή αποπληρωμή των υποχρεώσεων της Εταιρείας.

Γ. Κίνδυνος αγοράς

Κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος οι μεταβολές στις τιμές αγοράς, (όπως οι τιμές συναλλάγματος, τα επιτόκια και οι τιμές των μετοχών) να έχουν επιπτώσεις στο εισόδημα της Εταιρείας ή την αξία των χρηματοοικονομικών της μέσων. Ο στόχος της διαχείρισης του κινδύνου αγοράς είναι να ρυθμίσει και να ελέγξει την έκθεση στον κίνδυνο αγοράς στα πλαίσια αποδεκτών παραμέτρων, βελτιστοποιώντας την απόδοση με την οποία η Εταιρεία διενεργεί αυτές τις συναλλαγές εντός των τιθέμενων κατευθυντηρίων από το πλαίσιο διαχείρισης του κινδύνου.

Η Εταιρεία δεν εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο πωλήσεων, αγορών και δανείων καθώς όλες οι συναλλαγές είναι σε Ευρώ, το οποίο είναι το λειτουργικό της νόμισμα.

Επιπλέον, η Εταιρεία δεν εκτίθεται σε σημαντικό κίνδυνο επιτοκίου καθώς δεν εκτίθενται σε τραπεζικό δανεισμό και δεν έχει επενδύσει σημαντικά ποσά σε χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού κυμαινόμενου επιτοκίου των οποίων η αξία θα μπορούσε να μεταβληθεί ακολουθώντας τις μεταβολές των επιτοκίων.

ii. Επιχειρηματικοί κίνδυνοι

Αναφορικά με τη βασική δραστηριότητα της Εταιρείας, το γεγονός ότι η πελατεία της προέρχεται κυρίως από χώρες του εξωτερικού δημιουργεί ορισμένους κινδύνους εξαιτίας αστάθμητων πολιτικών, διπλωματικών και οικονομικών παραγόντων (π.χ. ταξιδιωτικές οδηγίες). Προς εξάλειψη των αρνητικών συνεπειών που μπορεί να προκύψουν από τέτοιους αστάθμητους παράγοντες, η Εταιρεία προσπαθεί να διαφοροποιεί την πελατειακή βάση της, αντλώντας πελάτες τόσο από τις Ευρωπαϊκές χώρες όσο και από άλλες χώρες του κόσμου (Ανατολική Ευρώπη, Η.Π.Α., Αραβική χερσόνησο κ.λ.π.).

Για την αντιμετώπιση του ανταγωνισμού η Εταιρεία, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, έχει θέσει τους παρακάτω στόχους:

1) Διεύρυνση του δικτύου της στην Ελλάδα και το εξωτερικό, προσφέροντας υπηρεσίες υψηλής ποιότητας καλύπτοντας τις αυξανόμενες ανάγκες των πελατών της.

2) Εδραίωση της Εταιρείας ως κυρίαρχη δύναμη στον κλάδο τόσο σε Ελληνικό όσο και διεθνές επίπεδο διασφαλίζοντας τόσο απόλυτη ικανοποίηση των πελατών και των εργαζομένων όσο και επιτυχημένη πορεία σε επιχειρηματικό επίπεδο.

iii. Λοιποί κίνδυνοι

Λοιποί κίνδυνοι είναι οι κίνδυνοι άμεσης ή έμμεσης ζημίας που προκύπτουν από πολλά αίτια, που σχετίζονται με τις διαδικασίες της Εταιρείας, το προσωπικό της, την τεχνολογία και τις υποδομές, καθώς και από εξωτερικούς παράγοντες (πλην του πιστωτικού κινδύνου, του κινδύνου αγοράς και του κινδύνου ρευστότητας) όπως αυτοί προκύπτουν από τις νομικές και κανονιστικές απαιτήσεις και τα γενικώς αποδεκτά πρότυπα εταιρικής συμπεριφοράς. Ουσιαστικά οι κίνδυνοι αυτοί είναι λειτουργικοί κίνδυνοι οι οποίοι προκύπτουν από το σύνολο των δραστηριοτήτων της Εταιρείας. Σκοπός της Εταιρείας είναι η διαχείριση αυτών των λειτουργικών κινδύνων, έτσι ώστε να εξισορροπήσει την αποφυγή των οικονομικών ζημιών και την προσβολή της φήμης της με παράλληλες συνέργειες κόστους και τον περιορισμό των διαδικασιών ελέγχου που περιορίζουν την πρωτοβουλία και τη δημιουργικότητα. Η πρωταρχική ευθύνη για την ανάπτυξη και την εφαρμογή των ελέγχων για την αντιμετώπιση των λειτουργικών κινδύνων έχει ανατεθεί στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας. Η ευθύνη αυτή υποστηρίζεται από την ανάπτυξη γενικών εταιρικών προτύπων (π.χ διαχωρισμό καθηκόντων, συμφωνία και παρακολούθηση/έγκριση των συναλλαγών, συμμόρφωση με ρυθμιστικές και λοιπές νομικές απαιτήσεις κ.λ.π) για τη διαχείριση των λειτουργικών κινδύνων. Η Εταιρεία εκτίθεται κυρίως στους παρακάτω λειτουργικούς κινδύνους:

1. Κίνδυνος απώλειας ή καταστροφής ενσώματων παγίων στοιχείων

Προκειμένου να υπάρχει πλήρης εξασφάλιση αλλά και να εξασφαλίζονται οι πελάτες της από κάθε κίνδυνο, η Εταιρεία ασφαλίζει τις μαρίνες σε ασφαλιστικές εταιρείες εγνωσμένης φερεγγυότητας. Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια καλύπτουν κινδύνους από πυρκαγιά, κακόβουλη ενέργεια, τρομοκρατικές ενέργειες και αστική ευθύνη έναντι τρίτων μέχρι του ορίου που αναφέρεται σε κάθε συμβόλαιο.

2. Κίνδυνος κατοχής εταιρικών πληροφοριών από μη εξουσιοδοτημένα άτομα

Ο έλεγχος της τήρησης των κανόνων εργασιακής συμπεριφοράς που έχουν υιοθετηθεί από την Εταιρεία οι οποίοι δεσμεύουν το ανθρώπινο δυναμικό όλων των βαθμίδων σε εμπιστευτικότητα, καθώς και η ύπαρξη και η λειτουργία κατάλληλων τεχνικών εφαρμογών στα ηλεκτρονικά πληροφοριακά συστήματα διασφαλίζει τη μη κατοχή εταιρικών πληροφοριών από μη εξουσιοδοτημένα άτομα.

3. Κίνδυνος απώλειας πληροφοριακών αρχείων

Τα τηρούμενα σε έγχαρτη μορφή αρχεία αποθηκεύονται σε χώρους στους οποίους η πρόσβαση είναι ελεγχόμενη, μέσω κατάλληλων τεχνικών εφαρμογών. Στα τηρούμενα σε ηλεκτρονική μορφή αρχεία επιτρέπεται η πρόσβαση μέσω προκαθορισμένων διαδικασιών, ενώ σε καθημερινή βάση δημιουργούνται αντίγραφα ασφαλείας αυτών.

4. Κίνδυνος εμφάνισης ασυνεχειών ή παρερμηνειών κατά τη διάχυση της εταιρικής πληροφόρησης

Η Εταιρεία παρακολουθεί τυχόν περιστατικά διάχυσης εταιρικής πληροφόρησης και εφόσον κριθεί σκόπιμο προβαίνει σε ενέργειες ενημέρωσης και γνωστοποιήσεων σε εγχώρια και αλλοδαπά μέσα μαζικής ενημέρωσης, προκειμένου να αποφευχθούν φαινόμενα παρερμηνειών επί δημοσιοποιούμενων εταιρικών εξελίξεων.

5. Κίνδυνος μακροοικονομικού και επιχειρησιακού περιβάλλοντος στην Ελλάδα

Οι διεθνείς οικονομικές εξελίξεις σχετικά με το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον στη χώρα καθιστούν το μακροοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα ευμετάβλητο.

Λαμβάνοντας όμως υπ' όψη την φύση των δραστηριοτήτων της Εταιρείας, ως τουριστικών υπηρεσιών, καθώς και τη χρηματοοικονομική κατάσταση της Εταιρείας, μακροοικονομικές μεταβολές στην Ελληνική οικονομία δεν αναμένεται να επηρεάσουν την ομαλή λειτουργία της. Παρ' όλα αυτά, η Διοίκηση εκτιμά διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις της, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων στις δραστηριότητες της Εταιρείας.

VIII. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Οι συναλλαγές κατά την τρέχουσα χρήση και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων/υποχρεώσεων κατά την 31.12.2016 της Εταιρείας με συνδεδεμένα με αυτά πρόσωπα κατά την έννοια του Δ.Λ.Π. 24, εμφανίζονται στον κατωτέρω αναλυτικό πίνακα:

Συναλλαγές με μητρική, συγγενείς εταιρείες και λοιπά συνδεδεμένα μέρη		
		2016
		<i>(ποσά σε €)</i>
Αγορές από	Κ&G ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΑΡΙΝΩΝ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ Α.Ε.	(39.421)
Αγορές από	ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΑΙ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΙ Ν.Α.Ε.	(180)
Αγορές από	ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΑ ΧΩΡΙΑ	(12.000)
Αγορές από	ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΑ ΣΤΕΛΕΧΗ & ΜΕΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	(34.148)
Σύνολο αγορών		(85.750)
Απαιτήσεις / Υποχρεώσεις από/προς μητρική και συγγενείς εταιρείες		
		2016
		<i>(ποσά σε €)</i>
Υποχρεώσεις προς	Κ&G ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΑΡΙΝΩΝ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ Α.Ε.	(190.779)
Υποχρεώσεις προς	ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΑΙ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΙ Ν.Α.Ε.	(4.584)
Υποχρεώσεις προς	ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΑ ΧΩΡΙΑ	(14.520)
Σύνολο υποχρεώσεων		(209.883)
Συναλλαγές με μητρική, συγγενείς εταιρείες και λοιπά συνδεδεμένα μέρη		
		2015
		<i>(ποσά σε €)</i>
Πωλήσεις προς	ΜΑΡΙΝΑ ΓΟΥΒΙΩΝ Α.Ε.	604
Πωλήσεις προς	ΜΑΡΙΝΑ ΛΕΥΚΑΔΑΣ Α.Ε.	242
Σύνολο πωλήσεων		846
Αγορές από	Κ&G ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΑΡΙΝΩΝ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ Α.Ε.	(38.258)
Αγορές από	ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΑΙ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΙ Ν.Α.Ε.	(180)
Αγορές από	ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΑ ΣΤΕΛΕΧΗ & ΜΕΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	(33.479)
Σύνολο αγορών		(71.917)
Απαιτήσεις / Υποχρεώσεις από/προς μητρική και συγγενείς εταιρείες		
		2015
		<i>(ποσά σε €)</i>
Υποχρεώσεις προς	Κ&G ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΑΡΙΝΩΝ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ Α.Ε.	(219.997)
Υποχρεώσεις προς	ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΑΙ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΙ Ν.Α.Ε.	(4.417)
Σύνολο υποχρεώσεων		(224.414)

30 Ιουνίου 2017

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος

Σταύρος Κυριακούλης

I. Κατάσταση Συνολικών Εσόδων

I. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

(ποσά σε Ευρώ)	ΣΗΜΕΙΩΣΗ	2016	2015
Έσοδα πωλήσεων	4.14	466.168	422.402
Κόστος πωληθέντων	4.15	(347.415)	(328.910)
Μικτό κέρδος		118.753	93.492
Λοιπά έσοδα	4.16	74.808	80.173
Έξοδα διάθεσης	4.15	(12.694)	(11.548)
Έξοδα διοίκησης	4.15	(111.990)	(112.698)
Λοιπά έξοδα	4.16	(13.287)	(19.389)
Λειτουργικό αποτέλεσμα		55.590	30.030
Χρηματοοικονομικά έσοδα	4.17	107	120
Χρηματοοικονομικά έξοδα	4.17	(3.486)	(3.641)
Κέρδη χρήσεως προ φόρων		52.211	26.509
Φόρος εισοδήματος	4.18	(32.226)	(14.176)
Κέρδη χρήσεως μετά από φόρους		19.985	12.333
Λοιπά συνολικά έσοδα		0	0
Συνολικά έσοδα μετά από φόρους		19.985	12.333
<i>Κέρδη ανά μετοχή</i>	4.19	0,0999	0,0617

Οι συνοδευτικές σημειώσεις στις σελίδες 15 έως 52 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

II. Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης

II. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

(ποσά σε Ευρώ)

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΣΗΜΕΙΩΣΗ	2016	2015
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	4.1	125.655	144.043
Αύλα περιουσιακά στοιχεία	4.2	0	0
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	4.3	3.815	3.815
		129.470	147.858
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Εισπρακτέες εμπορικές απαιτήσεις	4.4	181.854	179.640
Λοιπές απαιτήσεις	4.5	32.647	24.240
Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία	4.6	9.719	16.164
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	4.7	330.465	248.441
		554.685	468.485
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		684.155	616.343
Ίδια κεφάλαια			
Μετοχικό κεφάλαιο	4.8	600.000	600.000
Ζημίες εις νέο		(402.763)	(422.748)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (α)		197.237	177.252
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	4.9	3.632	0
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	4.10	11.194	9.156
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		14.826	9.156
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Εμπορικές και άλλες τρέχουσες υποχρεώσεις	4.11	48.700	28.443
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	4.12	46.608	27.269
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	4.13	376.784	374.223
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		472.092	429.935
Σύνολο υποχρεώσεων (β)		486.918	439.091
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και Υποχρεώσεων (α)+(β)		684.155	616.343

Οι συνοδευτικές σημειώσεις στις σελίδες 15 έως 52 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

III. Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

(ποσά σε Ευρώ)

	<u>Μετοχικό κεφάλαιο</u>	<u>Αποτελέσματα εις νέον</u>	<u>Σύνολο</u>
Υπόλοιπο κατά την 1.1.2015	600.000	(435.081)	164.919
Συνολικά κέρδη μετά από φόρους της χρήσης	0	12.333	12.333
Υπόλοιπο κατά την 1.1.2016	600.000	(422.748)	177.252
Υπόλοιπα κατά την 1.1.2016	600.000	(422.748)	177.252
Συνολικά κέρδη μετά από φόρους της χρήσης	0	19.985	19.985
Υπόλοιπα κατά την 31.12.2016	600.000	(402.763)	197.237

Οι συνοδευτικές σημειώσεις στις σελίδες 15 έως 52 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

IV. Κατάσταση Ταμειακών Ροών

(ποσά σε Ευρώ)

	2016	2015
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		
Κέρδη χρήσης προ φόρων	52.211	26.509
Πλέον / μείον προσαρμογές για :		
Αποσβέσεις	23.040	23.380
Προβλέψη παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	2.038	(34)
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	13.185	17.953
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	(107)	(120)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	3.486	3.641
Πλέον/μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες		
Μείωση / (Αύξηση) των απαιτήσεων	(23.806)	48.141
Μείωση / (Αύξηση) λοιπών λογαριασμών κυκλοφορούντος ενεργητικού	6.444	(12.932)
(Μείωση)/αύξηση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	29.992	(46.593)
Μείον:		
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβλημένα	(3.486)	(3.641)
Καταβληθέντες φόροι	(16.429)	(17.744)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	86.570	38.559
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	(4.652)	(3.031)
Εισπράξεις από πωλήσεις συμμετοχών	0	13.500
Τόκοι εισπραχθέντες	107	120
Καθαρές ταμειακές εισροές / (εκροές) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	(4.545)	10.590
Καθαρή μεταβολή στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιόδου	82.024	49.149
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης χρήσης	248.441	199.292
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα λήξης χρήσης	330.465	248.441

Οι συνοδευτικές σημειώσεις στις σελίδες 15 έως 52 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

V. Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της χρήσης 31.12.2016

1. Πληροφορίες για την Εταιρεία

1.1. Γενικές πληροφορίες

Η Εταιρεία συστήθηκε το 1998 με την επωνυμία «**MAPINA ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.**» και ανέλαβε την εκτέλεση συμπληρωματικών έργων και την εκμετάλλευση της Μαρίνας Καλαμάτας μετά από διεθνή πλειοδοτικό διαγωνισμό. Η διάρκεια παραχώρησης της μαρίνας από το Δήμο Καλαμάτας ορίστηκε έως τις 2 Σεπτεμβρίου 2022.

Στο κεφάλαιο της Εταιρείας με ποσοστό 60% και 40% αντίστοιχα (Σημείωση 4.9), συμμετέχουν οι παρακάτω εταιρείες :

- ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΑΙ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΙ Ν.Α.Ε.
- ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ-ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ ΣΠΕ

Οι σημαντικότερες κατασκευαστικές και άλλες εργασίες που έγιναν στις εγκαταστάσεις της μαρίνας περιλαμβάνουν την εκβάθυνση του βυθού, τον εκσυγχρονισμό των κτιριακών εγκαταστάσεων, την ανάπλαση του περιβάλλοντα χώρου, την αγορά μηχανολογικού εξοπλισμού και τη διαμόρφωση της νηοδόχου.

Η Μαρίνα βρίσκεται στο κέντρο της Καλαμάτας, δυτικά του λιμένα της πόλης και είναι μια σύγχρονη μαρίνα υψηλών προδιαγραφών με 250 θέσεις ελλιμενισμού και 150 θέσεις χερσαίας εναπόθεσης σκαφών. Στα 975 τ.μ. χερσαίων εγκαταστάσεων στεγάζονται καταστήματα, γραφεία, αναψυκτήρια, σταθμός ανεφοδιασμού καυσίμων, γραφείο ενοικίασης αυτοκινήτων ενώ σε συνεργασία με εξωτερικά συνεργεία και τεχνίτες προσφέρει ολοκληρωμένες επισκευαστικές υπηρεσίες.

Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016 εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας στις 30 Ιουνίου 2017. Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΑΙ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ Α.Ε.

1.2. Φύση δραστηριοτήτων

Η Εταιρεία δραστηριοποιείται στην κατασκευή και εκμετάλλευση του τουριστικού λιμένα Καλαμάτας ενώ οι βασικές πηγές εσόδων της διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

- Ελλιμενισμός σκαφών
- Εκμίσθωση κτιριακών εγκαταστάσεων

2. Βάση προετοιμασίας των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων και ακολουθούμενες λογιστικές πολιτικές

2.1. Σημείωση συμμόρφωσης

Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της MAPINA ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε. που αφορούν τη χρήση 1.1.2016 έως 31.12.2016 έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.), όπως αυτά έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.2. Δυνατότητα συνέχισης δραστηριότητας (going concern)

Το Σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων της Εταιρείας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 είναι μικρότερο από το 50% του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου λόγω των σωρευμένων ζημιών παρελθουσών χρήσεων. Η Διοίκηση της Εταιρείας προτίθεται και δύναται να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την περαιτέρω βελτίωση των οικονομικών αποτελεσμάτων, μέσω κυρίως της διατήρησης του υψηλού επιπέδου και του εύρους των παρεχόμενων υπηρεσιών και του εκσυγχρονισμού των εγκαταστάσεων της μαρίνας. Επιπρόσθετα η Διοίκηση, λαμβάνοντας υπόψη τόσο την κερδοφορία όσο και τις θετικές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες που εμφάνισε η Εταιρεία τα τελευταία δύο έτη, ευελπιστεί ότι η προσδοκώμενη αύξηση της εν γένει τουριστικής κίνησης στην Ελλάδα και στο νομό Μεσσηνίας ειδικότερα θα συμβάλει στην αύξηση της κίνησης σκαφών στις Ελληνικές θάλασσες και κατ' επέκταση στη βελτίωση των αποτελεσμάτων της Εταιρείας κατά τις επόμενες χρήσεις, γεγονός που αποτυπώνεται και στο εγκεκριμένο επιχειρηματικό σχέδιο (business plan) που έχει καταρτισθεί από την Εταιρεία. Ως εκ τούτου, οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας της Εταιρείας και κατά συνέπεια δεν περιλαμβάνουν προσαρμογές σχετικές με την ανακτησιμότητα και την ταξινόμηση των περιουσιακών στοιχείων του ενεργητικού, τα ποσά και την ταξινόμηση των υποχρεώσεων ή άλλες προσαρμογές οι οποίες τυχόν θα απαιτούνταν αν η Εταιρεία δεν ήταν σε θέση να συνεχίσει ομαλά τη δραστηριότητά της.

2.3. Βάση παρουσίασης και νόμισμα λειτουργίας

Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, το οποίο είναι το λειτουργικό νόμισμα της Εταιρείας. Όλες οι οικονομικές πληροφορίες που παρουσιάζονται σε Ευρώ έχουν στρογγυλοποιηθεί στην πλησιέστερη μονάδα, εκτός εάν υπάρχει σχετική διαφορετική αναφορά. Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους.

2.4. Εκτιμήσεις της Διοίκησης

Η σύνταξη χρηματοοικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α, οδηγεί τη Διοίκηση να λαμβάνει αποφάσεις, να κάνει εκτιμήσεις και υποθέσεις που επηρεάζουν την εφαρμογή των πολιτικών καθώς, και τα λογιστικά υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων, εσόδων και εξόδων κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Η χρήση της διαθέσιμης πληροφόρησης και η εφαρμογή της κρίσης και των αξιολογήσεων της Διοίκησης αποτελούν αναπόσπαστα στοιχεία για τη διενέργεια των εκτιμήσεων. Τα μελλοντικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από τις εκάστοτε ανωτέρω εκτιμήσεις, ενώ οι όποιες αποκλίσεις (διαφορές) πιθανόν να έχουν επίπτωση επί των μελλοντικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Οι εκτιμήσεις και οι σχετικές με αυτές υποθέσεις αναθεωρούνται σε συνεχή βάση. Οι αναθεωρήσεις στις λογιστικές εκτιμήσεις αναγνωρίζονται στην περίοδο που πραγματοποιήθηκαν, εάν η αναθεώρηση επηρεάζει μόνο αυτήν την περίοδο ή στην περίοδο αναθεώρησης και τις επόμενες περιόδους, εάν η αναθεώρηση επηρεάζει και την παρούσα και τις μελλοντικές περιόδους.

Οι εκτιμήσεις που πραγματοποιεί η Διοίκηση κατά την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών που έχουν επίδραση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις και οι εκτιμήσεις που ενδεχομένως να οδηγήσουν σε προσαρμογή σε επόμενη χρήση αναφέρονται στις εξής σημειώσεις:

- Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις/υποχρεώσεις (Σημείωση 2.8.8 και 4.9).
- Παροχές σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία (Σημείωση 2.8.9 και 4.10).
- Πρόβλεψη – διαγραφή επισφαλών απαιτήσεων (Σημείωση 2.9.1.1 και 4.4).
- Πρόβλεψη για ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις (Σημείωση 2.8.10 και 4.20).

2.5. Παραδοχές και αβεβαιότητες στις εκτιμήσεις

Πληροφορίες αναφορικά με παραδοχές και εκτιμήσεις/ αβεβαιότητες που θα μπορούσαν να έχουν σημαντική επίδραση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας και ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να έχουν ουσιώδη επίπτωση επί των οικονομικών καταστάσεων κατά την επόμενη χρήση περιγράφονται κατωτέρω:

- **Παροχές σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία - Σημείωση 2.8.9 και 4.10:** Το κόστος των παροχών συνταξιοδότησης του προσωπικού καθορίζεται χρησιμοποιώντας αναλογιστικές μελέτες. Η αναλογιστική μελέτη περιλαμβάνει τη διενέργεια υποθέσεων για το προεξοφλητικό επιτόκιο, τις μελλοντικές αυξήσεις μισθών, τα ποσοστά θνησιμότητας και τις μετακινήσεις προσωπικού. Λόγω της μακροπρόθεσμης φύσης αυτών των προγραμμάτων, τέτοιες εκτιμήσεις υπόκεινται σε σημαντική αβεβαιότητα.
- **Αποτίμηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων – Σημείωση 2.9.1.1 και 4.4:** Η Εταιρεία προσδιορίζει ζημίες απομείωσης επί των χρηματοοικονομικών περιουσιακών της στοιχείων βάσει εκτιμήσεων για τις πραγματοποιηθείσες ζημίες από απαιτήσεις από πελάτες, που αντλούνται από ιστορικά στοιχεία στατιστικών δεδομένων εισπράξεων για παρόμοια χρηματοοικονομικά στοιχεία, που υπόκεινται σε αβεβαιότητα.
- **Ενδεχόμενες απαιτήσεις/υποχρεώσεις – Σημείωση 2.8.10 και 4.20:** Η αναγνώριση και επιμέτρηση των προβλέψεων προϋποθέτει την εφαρμογή βασικών παραδοχών αναφορικά με την πιθανότητα εκπλήρωσης και το ύψος των χρηματοροών που θα απαιτηθούν, οι οποίες ενέχουν εκτιμήσεις που υπόκεινται σε αβεβαιότητα.
- **Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος – Σημείωση 2.8.8, 4.9 και 4.18:** Κατά τον προσδιορισμό του τρέχοντος και του αναβαλλόμενου φόρου η Εταιρεία συνεκτιμά την επίπτωση αβέβαιων φορολογικών θέσεων και το κατά πόσο ενδέχεται να οφείλονται πρόσθετοι φόροι και τόκοι. Είναι πιθανό να τεθούν σε γνώση της Εταιρείας νέα στοιχεία και πληροφορίες που να οδηγήσουν σε τροποποίηση της εκτίμησης σχετικά με την επάρκεια των σχηματισμένων τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων. Διαφοροποιήσεις αυτού του τύπου στις φορολογικές υποχρεώσεις θα επηρεάσουν τα έξοδα φόρων της περιόδου πραγματοποίησης της αναθεώρησης.

2.6. Σημαντικές λογιστικές πολιτικές

Οι λογιστικές πολιτικές και μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξη και την παρουσίαση των ετήσιων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της 31.12.2016 είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξη των ετήσιων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31.12.2015.

2.7. Νέα Πρότυπα και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων

Νέα Πρότυπα και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 14: «Αναβαλλόμενοι λογαριασμοί υπό καθεστώς ρύθμισης»**

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2016

Την 30.1.2014, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το ΔΠΧΑ 14. Το νέο πρότυπο πραγματεύεται το λογιστικό χειρισμό και τις γνωστοποιήσεις που απαιτούνται για τους αναβαλλόμενους λογαριασμούς υπό καθεστώς ρύθμισης, η τήρηση και αναγνώριση των οποίων προβλέπεται από τις τοπικές νομοθεσίες όταν μία εταιρεία παρέχει προϊόντα ή υπηρεσίες των οποίων η τιμή ρυθμίζεται από κάποιον κανονιστικό φορέα. Το πρότυπο έχει εφαρμογή κατά την πρώτη υιοθέτηση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και μόνο για τις οντότητες που διενεργούν δραστηριότητες που ρυθμίζονται από κάποιο φορέα και που σύμφωνα με τα προηγούμενα λογιστικά πρότυπα αναγνώριζαν τους εν λόγω λογαριασμούς στις χρηματοοικονομικές τους καταστάσεις. Το ΔΠΧΑ 14 παρέχει, κατ' εξαίρεση, στις οντότητες αυτές τη δυνατότητα να κεφαλαιοποιούν αντί να εξοδοποιούν τα σχετικά κονδύλια.

Το ανωτέρω πρότυπο δεν έχει εφαρμογή στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 11 «Σχήματα υπό κοινό έλεγχο»: Λογιστικός χειρισμός απόκτησης συμμετοχών σε σχήματα υπό κοινή δραστηριότητα (Κανονισμός 2015/2173/24.11.2015)**

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2016

Την 6.5.2014, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 11 με την οποία αποσαφηνίζει ότι ο αποκτών συμμετοχή σε ένα σχήμα υπό κοινή δραστηριότητα, το οποίο συνιστά επιχείρηση (σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 3), θα πρέπει να εφαρμόζει όλες τις σχετικές αρχές για το λογιστικό χειρισμό των συνενώσεων του ΔΠΧΑ 3 καθώς και των άλλων προτύπων εκτός από εκείνες τις αρχές οι οποίες έρχονται σε αντίθεση με το ΔΠΧΑ 11. Επιπλέον, ο αποκτών τη συμμετοχή θα προβαίνει στις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 3 και τα λοιπά σχετικά πρότυπα. Αυτό ισχύει τόσο κατά την απόκτηση της αρχικής συμμετοχής όσο και για κάθε επιπρόσθετη συμμετοχή σε σχήματα υπό κοινή δραστηριότητα που συνιστούν επιχείρηση.

Η ανωτέρω τροποποίηση δεν έχει εφαρμογή στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 16 «Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις» και του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 38 «Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία»: Αποσαφήνιση των αποδεκτών μεθόδων απόσβεσης (Κανονισμός 2015/2231/2.12.2015)**

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2016

Την 12.5.2014 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων δημοσίευσε τροποποίηση στα ΔΠΧΑ 16 και 38 με την οποία απαγορεύει ρητά να χρησιμοποιηθεί το έσοδο ως βάση της μεθόδου απόσβεσης των ενσώματων

και άυλων παγίων στοιχείων. Εξαιρέση παρέχεται μόνο για τα άυλα πάγια όταν ικανοποιούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

(α) όταν το άυλο στοιχείο εκφράζεται ως μέγεθος του εσόδου όταν, δηλαδή, το δικαίωμα εκμετάλλευσης του άυλου παγίου εκφράζεται σε συνάρτηση του εσόδου που πρέπει να παραχθεί με τέτοιο τρόπο ώστε η πραγματοποίηση ενός συγκεκριμένου ποσού εσόδου να καθορίζει τη λήξη του δικαιώματος, ή

(β) όταν μπορεί να αποδειχθεί ότι το έσοδο και η ανάλωση των οικονομικών ωφελειών είναι έννοιες άρρηκτα συνδεδεμένες.

Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης από την Εταιρεία δεν είχε επίπτωση στις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 16 «Ενσώματες Ακινήτοποιήσεις» και του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 41 «Γεωργία»: Φυτά που φέρουν καρπούς (Κανονισμός 2015/2113/23.11.2015)**

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2016

Την 30.6.2014 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στα ΔΛΠ 16 και 41 με την οποία αποσαφηνίζεται ότι τα φυτά που φέρουν καρπούς, τα οποία ορίζονται ως εκείνα που:

α) χρησιμοποιούνται στην παραγωγή ή στην προμήθεια γεωργικών προϊόντων,

β) αναμένεται να παράγουν προϊόντα για περισσότερες από μία περιόδους και

γ) υπάρχει πολύ μικρή πιθανότητα να πωληθούν ως γεωργικά προϊόντα, εκτός από το ενδεχόμενο πώλησής τους ως scrap, πρέπει να λογιστικοποιούνται βάσει του ΔΛΠ 16 και όχι βάσει του ΔΛΠ 41.

Η ανωτέρω τροποποίηση δεν έχει εφαρμογή στις δραστηριότητες της Εταιρείας.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 27 «Ιδιαίτερες οικονομικές καταστάσεις»: Η μέθοδος της καθαρής θέσεως στις ιδιαίτερες οικονομικές καταστάσεις (Κανονισμός 2015/2441/18.12.2015)**

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2016

Την 12.8.2014 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 27 με την οποία παρέχει τη δυνατότητα εφαρμογής της μεθόδου της καθαρής θέσης για την αποτίμηση των επενδύσεων σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες στις ιδιαίτερες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Επιπρόσθετα, με την εν λόγω τροποποίηση διευκρινίζεται πως οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις ενός επενδυτή που δεν έχει επενδύσεις σε θυγατρικές αλλά έχει επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες, οι οποίες, βάσει του ΔΛΠ 28, αποτιμώνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, δεν αποτελούν ιδιαίτερες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Η ανωτέρω τροποποίηση δεν έχει εφαρμογή στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 10 «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις», του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 12 «Γνωστοποιήσεις περί συμμετοχών σε άλλες εταιρείες» και του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 28 «Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες»: Εφαρμογή της εξαίρεσης σύνταξης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων**

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2016

Την 18.12.2014, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στα ανωτέρω πρότυπα με την οποία αποφασίζει ότι η εξαίρεση που παρέχεται στα ΔΠΧΑ 10 και ΔΛΠ 28, αναφορικά με τη σύνταξη ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων και την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσεως αντίστοιχα, ισχύει και για τις εταιρείες που είναι θυγατρικές μιας εταιρείας επενδύσεων, η οποία αποτιμά τις θυγατρικές της στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 10. Επίσης, με την ανωτέρω τροποποίηση αποφασίζεται ότι οι απαιτήσεις γνωστοποιήσεων του ΔΠΧΑ 12 έχουν εφαρμογή στις εταιρείες επενδύσεων οι οποίες αποτιμούν όλες τις θυγατρικές τους εταιρείες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Η ανωτέρω τροποποίηση δεν έχει εφαρμογή στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 1 «Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων»: Πρωτοβουλία γνωστοποιήσεων (Κανονισμός 2015/2406/18.12.2015)**

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2016

Την 18.12.2014 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων δημοσίευσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 1 στα πλαίσια του έργου που έχει αναλάβει για να αναλύσει τις δυνατότητες βελτίωσης των γνωστοποιήσεων στις οικονομικές καταστάσεις που συντάσσονται βάσει των ΔΠΧΑ (Disclosure initiative). Οι κυριότερες από τις τροποποιήσεις συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- καταργείται ο περιορισμός της συνοπτικής παρουσίασης των λογιστικών αρχών,
- διευκρινίζεται ότι ακόμη και εάν κάποια πρότυπα απαιτούν συγκεκριμένες γνωστοποιήσεις ως ελάχιστες για τη συμμόρφωση με τα ΔΠΧΑ, μία οντότητα δικαιούται να μην τις παραθέσει εάν αυτές θεωρούνται ασήμαντες. Επιπρόσθετα, εάν οι πληροφορίες που απαιτούνται από τα επιμέρους πρότυπα δεν είναι επαρκείς για την κατανόηση της επίδρασης των συναλλαγών, τότε η οντότητα ενδέχεται να χρειάζεται να προσθέσει επιπλέον γνωστοποιήσεις,
- αποφασίζεται ότι οι γραμμές που ορίζουν τα ΔΠΧΑ ότι πρέπει να περιλαμβάνονται στον ισολογισμό και στα αποτελέσματα δεν είναι περιοριστικές και ότι για τα εν λόγω κονδύλια η εταιρία μπορεί να παρουσιάζει περαιτέρω ανάλυση σε γραμμές, τίτλους και υποομάδες,
- διευκρινίζεται ότι στην Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος, η αναλογία μίας εταιρίας στα λοιπά αποτελέσματα που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση συγγενών και κοινοπραξιών που ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης πρέπει να διακρίνεται:

-- σε ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων και

-- σε ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων,

- διευκρινίζεται ότι στο πρότυπο δεν ορίζεται συγκεκριμένη σειρά παρουσίασης των σημειώσεων και ότι κάθε εταιρία οφείλει να θεσπίσει ένα συστηματικό τρόπο παρουσίασης λαμβάνοντας υπόψη την κατανόηση και τη συγκρισιμότητα των οικονομικών της καταστάσεων.

Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης από την Εταιρεία δεν είχε επίπτωση στις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις.

Βελτιώσεις Διεθνών Λογιστικών Προτύπων – κύκλος 2012-2014 (Κανονισμός 2015/2343/15.12.2015)

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2016

Στα πλαίσια του προγράμματος των ετήσιων βελτιώσεων των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, το Συμβούλιο εξέδωσε, την 25.9.2014, μη επείγουσες αλλά απαραίτητες τροποποιήσεις σε επιμέρους πρότυπα.

Η υιοθέτηση των ανωτέρω τροποποιήσεων από την Εταιρεία δεν είχε επίπτωση στις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις.

Επίσης, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων έχει εκδώσει τα κατωτέρω πρότυπα και τροποποιήσεις προτύπων, τα οποία όμως δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση και δεν έχουν εφαρμοστεί πρόωρα από την Εταιρεία.

Νέα Πρότυπα και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 7 «Κατάσταση Ταμειακών Ροών»: Πρωτοβουλία γνωστοποιήσεων**

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2017

Την 29.1.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 7 βάσει της οποίας μία εταιρία καλείται να παρέχει γνωστοποιήσεις οι οποίες βοηθούν τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές εκείνων των υποχρεώσεων των οποίων οι ταμειακές ροές ταξινομούνται στις χρηματοδοτικές δραστηριότητες στην κατάσταση ταμειακών ροών. Οι μεταβολές που θα πρέπει να γνωστοποιούνται, οι οποίες δεν είναι απαραίτητο να είναι ταμειακές, περιλαμβάνουν:

- τις μεταβολές από ταμειακές ροές χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων,
- τις μεταβολές που απορρέουν από την απόκτηση ή απώλεια ελέγχου θυγατρικών ή άλλων εταιριών,
- τις μεταβολές από συναλλαγματικές διαφορές,
- τις μεταβολές της εύλογης αξίας και
- λοιπές μεταβολές.

Η Εταιρεία εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης στις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 12 «Φόροι Εισοδήματος»: Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων για μη πραγματοποιηθείσες ζημίες**

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2017

Την 19.1.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 12 με την οποία αποσαφήνισε τα ακόλουθα:

- Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημίες χρεωστικών μέσων, τα οποία αποτιμώνται για λογιστικούς σκοπούς στην εύλογη αξία και για φορολογικούς σκοπούς στο κόστος, δύνανται να οδηγήσουν σε εκπεστέες προσωρινές διαφορές ανεξάρτητα με το αν ο κάτοχός τους πρόκειται να ανακτήσει την αξία των στοιχείων μέσω της πώλησης ή της χρήσης τους.
- Η ανακτησιμότητα μίας αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης εξετάζεται σε συνδυασμό με τις λοιπές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις. Στην περίπτωση, ωστόσο, που ο φορολογικός νόμος περιορίζει το συμψηφισμό συγκεκριμένων φορολογητέων ζημιών με συγκεκριμένες κατηγορίες εισοδήματος, οι σχετικές εκπεστέες προσωρινές διαφορές θα πρέπει να εξετάζονται μόνο σε συνδυασμό με άλλες εκπεστέες προσωρινές διαφορές της ίδιας κατηγορίας.
- Κατά τον έλεγχο ανακτησιμότητας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, συγκρίνονται οι εκπεστέες φορολογικές διαφορές με τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι εκπτώσεις φόρου που προέρχονται από την αντιστροφή αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.
- Οι εκτιμήσεις για τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη δύνανται να περιλαμβάνουν την ανάκτηση κάποιων στοιχείων ενεργητικού σε αξία μεγαλύτερη από τη λογιστική τους, υπό την προϋπόθεση ότι δύναται να αποδειχθεί ότι κάτι τέτοιο είναι πιθανό να επιτευχθεί.

Η Εταιρεία εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης στις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις.

- **Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 15: «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες»**

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2018

Την 28.5.2014 εκδόθηκε από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων το πρότυπο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες». Το νέο πρότυπο είναι το αποτέλεσμα της κοινής προσπάθειας του IASB και του Αμερικάνικου Συμβουλίου των Χρηματοοικονομικών Λογιστικών Προτύπων (FASB) να αναπτύξουν κοινές απαιτήσεις όσον αφορά τις αρχές αναγνώρισης εσόδων.

Το νέο πρότυπο έχει εφαρμογή σε όλες τις συμβάσεις με πελάτες πλην εκείνων που είναι στο πεδίο εφαρμογής άλλων προτύπων, όπως οι χρηματοδοτικές μισθώσεις, τα ασφαλιστικά συμβόλαια και τα χρηματοοικονομικά μέσα.

Σύμφωνα με το νέο πρότυπο, μια εταιρεία αναγνωρίζει έσοδα για να απεικονίσει τη μεταφορά των υπεσχημένων αγαθών ή υπηρεσιών σε πελάτες έναντι ενός ποσού που αντιπροσωπεύει την αμοιβή, την οποία η εταιρεία αναμένει ως αντάλλαγμα για τα εν λόγω προϊόντα ή υπηρεσίες. Εισάγεται η έννοια ενός νέου μοντέλου αναγνώρισης εσόδων βάσει πέντε βασικών βημάτων, τα οποία επιγραμματικά είναι τα εξής:

- Βήμα 1: Προσδιορισμός της σύμβασης/συμβάσεων με έναν πελάτη

- Βήμα 2: Προσδιορισμός των υποχρεώσεων απόδοσης στη σύμβαση
- Βήμα 3: Καθορισμός του τιμήματος συναλλαγής
- Βήμα 4: Κατανομή του τιμήματος συναλλαγής στις υποχρεώσεις απόδοσης της σύμβασης
- Βήμα 5: Αναγνώριση εσόδου όταν (ή καθώς) η εταιρεία ικανοποιεί μια υποχρέωση απόδοσης.

Η έννοια της υποχρέωσης απόδοσης (performance obligation) είναι νέα και στην ουσία αντιπροσωπεύει κάθε υπόσχεση για μεταφορά στον πελάτη: α) ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας (ή μιας δέσμης αγαθών ή υπηρεσιών) που είναι διακριτή ή β) μιας σειράς διακριτών αγαθών ή υπηρεσιών που είναι ουσιαστικά τα ίδια και έχουν το ίδιο μοντέλο μεταφοράς στον πελάτη. Η έκδοση του ΔΠΧΑ 15 επιφέρει την κατάργηση των ακόλουθων προτύπων και διερμηνειών:

- ΔΛΠ 11 «Συμβάσεις κατασκευής»
- ΔΛΠ 18 «Έσοδα»
- Διερμηνεία 13 «Προγράμματα εμπιστοσύνης πελατών»
- Διερμηνεία 15 «Συμβάσεις για την Κατασκευή Ακινήτων»
- Διερμηνεία 18 «Μεταφορές στοιχείων ενεργητικού από πελάτες» και
- Διερμηνεία 31 «Έσοδα - Συναλλαγές ανταλλαγής που εμπεριέχουν υπηρεσίες διαφήμισης».

Την 12.4.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 15 με την οποία διευκρίνισε κυρίως τα ακόλουθα:

- πότε ένα υπεσχημένο αγαθό ή υπηρεσία είναι διακριτό από λοιπές υποσχέσεις σε μία σύμβαση γεγονός που λαμβάνεται υπόψη κατά την αξιολόγηση για το αν το υπεσχημένο αγαθό ή υπηρεσία συνιστά υποχρέωση απόδοσης,
- με ποιο τρόπο πρακτικά να αξιολογείται αν η φύση της υπόσχεσης της εταιρείας συνιστά παροχή των υπεσχημένων αγαθών ή υπηρεσιών (η εταιρία αποτελεί δηλαδή τον εντολέα) ή διευθέτηση ώστε τρίτο μέρος να παρέχει τα εν λόγω αγαθά και υπηρεσίες (η εταιρία αποτελεί δηλαδή τον εντολοδόχο),
- ποιος παράγοντας καθορίζει αν η εταιρεία αναγνωρίζει το έσοδο διαχρονικά ή σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή στις περιπτώσεις των αδειών χρήσης επί πνευματικής περιουσίας.

Τέλος, με την τροποποίηση προστέθηκαν δύο πρακτικές λύσεις για τη μετάβαση στο ΔΠΧΑ 15 όσον αφορά στις ολοκληρωμένες συμβάσεις στις οποίες εφαρμόζεται πλήρης αναδρομική εφαρμογή και όσον αφορά στις μεταβολές στις συμβάσεις κατά τη μετάβαση.

Η Εταιρεία εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15 στις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις.

- **Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 9: «Χρηματοοικονομικά μέσα»**

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2018

Την 24.7.2014 ολοκληρώθηκε από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων η έκδοση του οριστικού κειμένου του προτύπου ΔΠΧΑ 9: Χρηματοοικονομικά μέσα, το οποίο αντικαθιστά το υφιστάμενο ΔΛΠ 39. Το

νέο πρότυπο προβλέπει σημαντικές διαφοροποιήσεις αναφορικά με την ταξινόμηση και την αποτίμηση των χρηματοοικονομικών μέσων καθώς και με τη λογιστική αντιστάθμιση. Ενδεικτικά αναφέρονται τα ακόλουθα:

Ταξινόμηση και αποτίμηση

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού πρέπει, κατά την αρχική αναγνώριση, να ταξινομούνται σε δύο μόνο κατηγορίες, σε εκείνη στην οποία η αποτίμηση γίνεται στο αναπόσβεστο κόστος και σε εκείνη στην οποία η αποτίμηση γίνεται στην εύλογη αξία. Τα κριτήρια τα οποία θα πρέπει να συνυπολογιστούν προκειμένου να αποφασιστεί η αρχική κατηγοριοποίηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού είναι τα ακόλουθα:

- i. Το επιχειρησιακό μοντέλο (business model) το οποίο χρησιμοποιεί η επιχείρηση για τη διαχείριση των μέσων αυτών.
- ii. Τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών των μέσων.

Επιπρόσθετα, το ΔΠΧΑ 9 επιτρέπει, κατά την αρχική αναγνώριση, οι επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους να ταξινομηθούν σε κατηγορία αποτίμησης στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων τα οποία καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση. Προκειμένου να συμβεί αυτό, η επένδυση αυτή δεν θα πρέπει να διακρατείται για εμπορικούς σκοπούς. Επίσης, όσον αφορά στα ενσωματωμένα παράγωγα, στις περιπτώσεις που το κύριο συμβόλαιο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9, το ενσωματωμένο παράγωγο δεν θα πρέπει να διαχωρίζεται, ο δε λογιστικός χειρισμός του υβριδικού συμβολαίου θα πρέπει να βασιστεί σε όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω για την ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών μέσων. Σε ότι αφορά στις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, η βασικότερη διαφοροποίηση σχετίζεται με εκείνες τις υποχρεώσεις που μία εταιρία επιλέγει κατά την αρχική αναγνώριση να αποτιμήσει στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση αυτή, η μεταβολή της εύλογης αξίας θα πρέπει να καταχωρείται στα αποτελέσματα, με εξαίρεση το ποσό της μεταβολής που αποδίδεται στον πιστωτικό κίνδυνο του εκδότη, το οποίο θα πρέπει να καταχωρείται απευθείας στην καθαρή θέση.

Απομείωση

Σε αντίθεση με το υφιστάμενο ΔΛΠ 39, με βάση το οποίο μία εταιρεία αναγνωρίζει ζημίες λόγω πιστωτικού κινδύνου μόνο όταν οι ζημίες αυτές έχουν συμβεί, το νέο πρότυπο απαιτεί την αναγνώριση των αναμενόμενων ζημιών λόγω πιστωτικού κινδύνου για όλη τη διάρκεια ζωής των μέσων σε εκείνες τις περιπτώσεις που η πιστοληπτική ικανότητα των εκδοτών έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση. Αντιθέτως, για τις απαιτήσεις εκείνες που η πιστοληπτική ικανότητα των εκδοτών δεν έχει επιδεινωθεί σημαντικά από την αρχική τους αναγνώριση, η πρόβλεψη για τις αναμενόμενες ζημίες λόγω πιστωτικού κινδύνου αναγνωρίζεται για τις αναμενόμενες ζημίες 12 μηνών.

Λογιστική αντιστάθμισης

Οι νέες απαιτήσεις για τη λογιστική αντιστάθμιση είναι περισσότερο ευθυγραμμισμένες με τη διαχείριση των κινδύνων της οικονομικής οντότητας ενώ οι κυριότερες μεταβολές σε σχέση με τις υφιστάμενες διατάξεις του ΔΛΠ 39 συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- διευρύνεται ο αριθμός των στοιχείων που μπορούν να συμμετέχουν σε μία σχέση αντιστάθμισης είτε ως μέσα αντιστάθμισης είτε ως αντισταθμιζόμενα στοιχεία,

- καταργείται το εύρος 80%-125% το οποίο με βάση τις υφιστάμενες διατάξεις θα πρέπει να ικανοποιείται προκειμένου η αντιστάθμιση να θεωρείται αποτελεσματική. Ο έλεγχος αποτελεσματικότητας της αντιστάθμισης γίνεται πλέον μόνο προοδευτικά, ενώ υπό συγκεκριμένες συνθήκες η ποιοτική μόνο αξιολόγηση καθίσταται επαρκής,

- στην περίπτωση που μία σχέση αντιστάθμισης παύει να είναι αποτελεσματική αλλά ο στόχος της διαχείρισης κινδύνων της εταιρείας ως προς τη σχέση αντιστάθμισης παραμένει ο ίδιος, η εταιρεία θα πρέπει να προβεί σε εξισορρόπηση (rebalancing) της σχέσης αντιστάθμισης ώστε να ικανοποιούνται τα κριτήρια της αποτελεσματικότητας.

Επισημαίνεται πως στις νέες απαιτήσεις δεν περιλαμβάνονται εκείνες που αφορούν στην αντιστάθμιση ανοιχτών χαρτοφυλακίων (macro hedging) οι οποίες δεν έχουν ακόμα διαμορφωθεί.

Πέραν των ανωτέρω τροποποιήσεων, η έκδοση του ΔΠΧΑ 9 έχει επιφέρει την τροποποίηση και άλλων προτύπων και κυρίως του ΔΠΧΑ 7 στο οποίο έχουν προστεθεί νέες γνωστοποιήσεις.

Η Εταιρεία εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 στις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφορήσεως 2 «Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών»: Ταξινόμηση και αποτίμηση των παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών**

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018

Την 20.6.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 2 με το οποίο διευκρινίστηκαν τα ακόλουθα:

- κατά την αποτίμηση της εύλογης αξίας μίας παροχής που εξαρτάται από την αξία των μετοχών και η οποία διακανονίζεται με μετρητά, ο λογιστικός χειρισμός των επιπτώσεων από τους όρους κατοχύρωσης (vesting conditions) καθώς και από τους όρους που δεν σχετίζονται με την εκπλήρωση συγκεκριμένων προϋποθέσεων (non-vesting conditions) ακολουθεί τη λογική που εφαρμόζεται στις παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται με συμμετοχικούς τίτλους,
- στις περιπτώσεις που η φορολογική νομοθεσία επιβάλλει στην εταιρεία να παρακρατά ένα ποσό φόρου (το οποίο αποτελεί φορολογική υποχρέωση του υπαλλήλου) το οποίο αφορά στις αμοιβές που σχετίζονται με την αξία της μετοχής και το οποίο θα πρέπει να αποδοθεί στις φορολογικές αρχές, η συναλλαγή στο σύνολό της θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως μία παροχή που εξαρτάται από την αξία των μετοχών και η οποία διακανονίζεται με συμμετοχικούς τίτλους, αν ως τέτοια θα χαρακτηρίζονταν αν δεν υπήρχε το ζήτημα του συμψηφισμού της φορολογικής υποχρέωσης,
- στην περίπτωση που τροποποιηθούν οι όροι που διέπουν τις παροχές που εξαρτώνται από την αξία της μετοχής έτσι ώστε αυτές να πρέπει να αναταξινομηθούν από παροχές που καταβάλλονται με μετρητά σε παροχές που καταβάλλονται με τη μορφή συμμετοχικών τίτλων, η συναλλαγή θα πρέπει να λογιστικοποιηθεί ως παροχή που διακανονίζεται με συμμετοχικούς τίτλους από την ημερομηνία που πραγματοποιείται η τροποποίηση.

Η Εταιρεία εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης στις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 4 «Ασφαλιστήρια συμβόλαια»: Εφαρμόζοντας το ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστήρια Συμβόλαια**

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018

Την 12.9.2016 το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 4 με την οποία διευκρινίζει ότι:

-οι ασφαλιστικές εταιρείες, των οποίων η κύρια δραστηριότητα συνδέεται με τις ασφάλειες, έχουν τη δυνατότητα να λάβουν προσωρινή εξαίρεση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 και

- όλες οι εταιρείες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια και υιοθετούν το ΔΠΧΑ 9 έχουν τη δυνατότητα να παρουσιάζουν τις μεταβολές στην εύλογη αξία επιλέξιμων χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού στα λοιπά αποτελέσματα που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση και όχι στα αποτελέσματα.

Η ανωτέρω τροποποίηση δεν έχει εφαρμογή στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

- **Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 16: «Μισθώσεις»**

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2019

Την 13.1.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το πρότυπο ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» το οποίο αντικαθιστά:

- το ΔΛΠ 17 «Μισθώσεις»,
- τη Διερμηνεία 4 «Προσδιορισμός του αν μία συμφωνία εμπεριέχει μίσθωση»,
- τη Διερμηνεία 15 «Λειτουργικές μισθώσεις – Κίνητρα» και
- τη Διερμηνεία 27 «Εκτίμηση της ουσίας των συναλλαγών που εμπεριέχουν το νομικό τύπο μίας μίσθωσης».

Το νέο πρότυπο διαφοροποιεί σημαντικά τη λογιστική των μισθώσεων για τους μισθωτές ενώ στην ουσία διατηρεί τις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΛΠ 17 για τους εκμισθωτές. Ειδικότερα, βάσει των νέων απαιτήσεων, καταργείται για τους μισθωτές η διάκριση των μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές. Οι μισθωτές θα πρέπει πλέον, για κάθε σύμβαση μισθώσεως που υπερβαίνει τους 12 μήνες, να αναγνωρίζουν στον ισολογισμό τους το δικαίωμα χρήσης του μισθωμένου στοιχείου καθώς και την αντίστοιχη υποχρέωση καταβολής των μισθωμάτων. Ο ανωτέρω χειρισμός δεν απαιτείται όταν η αξία του στοιχείου χαρακτηρίζεται ως πολύ χαμηλή.

Η Εταιρεία εξετάζει την επίπτωση που θα επιφέρει η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16 στις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 10 «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις» και του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 28 «Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες»: Συναλλαγή πώλησης ή εισφοράς μεταξύ του επενδυτή και της συγγενούς εταιρίας ή κοινοπραξίας**

Ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής: Δεν έχει ακόμα καθοριστεί

Την 11.9.2014, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 10 και ΔΛΠ 28 με σκοπό να αποσαφηνίσει το λογιστικό χειρισμό μίας συναλλαγής πώλησης ή εισφοράς στοιχείων του

ενεργητικού της μητρικής εταιρείας σε συγγενή ή κοινοπραξία της και το αντίστροφο. Ειδικότερα, το ΔΠΧΑ 10 τροποποιήθηκε έτσι ώστε να καθίσταται σαφές ότι, σε περίπτωση που ως αποτέλεσμα μίας συναλλαγής με μία συγγενή ή κοινοπραξία, μία εταιρεία χάνει τον έλεγχο επί θυγατρικής της, η οποία δεν συνιστά «επιχείρηση» βάσει του ΔΠΧΑ 3, θα αναγνωρίσει στα αποτελέσματά της μόνο εκείνο το μέρος του κέρδους ή της ζημίας που σχετίζεται με το ποσοστό συμμετοχής των τρίτων στη συγγενή ή στην κοινοπραξία. Το υπόλοιπο μέρος του κέρδους της συναλλαγής θα απαλείφεται με το λογιστικό υπόλοιπο της συμμετοχής στη συγγενή ή στην κοινοπραξία. Επιπρόσθετα, εάν ο επενδυτής διατηρεί ποσοστό συμμετοχής στην πρώην θυγατρική, έτσι ώστε αυτή να θεωρείται πλέον συγγενής ή κοινοπραξία, το κέρδος ή η ζημία από την εκ νέου αποτίμηση της συμμετοχής αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα μόνο στο βαθμό που αφορά το ποσοστό συμμετοχής των άλλων επενδυτών. Το υπόλοιπο ποσό του κέρδους απαλείφεται με το λογιστικό υπόλοιπο της συμμετοχής στην πρώην θυγατρική.

Αντίστοιχα, στο ΔΛΠ 28 έγιναν προσθήκες για να αποσαφηνιστεί ότι η μερική αναγνώριση κέρδους ή ζημίας στα αποτελέσματα του επενδυτή θα λαμβάνει χώρα μόνο εάν τα πωληθέντα στοιχεία στη συγγενή ή στην κοινοπραξία δεν πληρούν τον ορισμό της «επιχείρησης». Σε αντίθετη περίπτωση θα αναγνωρίζεται το συνολικό κέρδος ή ζημία στα αποτελέσματα του επενδυτή.

Την 17.12.2015 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων κατήργησε την ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής της ανωτέρω τροποποίησης που είχε αρχικά προσδιορίσει. Η νέα ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής θα προσδιοριστεί σε μεταγενέστερη ημερομηνία από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων αφού λάβει υπόψη του τα αποτελέσματα του έργου που εκπονεί για τη λογιστική της μεθόδου της καθαρής θέσης.

Η ανωτέρω τροποποιήσεις δεν έχουν εφαρμογή στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

2.8. Βασικές λογιστικές πολιτικές

Οι λογιστικές πολιτικές βάσει των οποίων συντάσσονται οι ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις και τις οποίες συστηματικά εφαρμόζει η Εταιρεία είναι οι ακόλουθες:

2.8.1. Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία του ενεργητικού αποτιμώνται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις στο κόστος κτήσεως τους μείον τις αποσβέσεις και τις τυχόν ζημίες απομείωσης. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτέες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων.

Όταν τμήματα ενός ενσώματος παγίου στοιχείου έχουν διαφορετική ωφέλιμη ζωή, αναγνωρίζονται λογιστικά ως ξεχωριστά στοιχεία των ενσώματων παγίων στοιχείων. Τα κέρδη ή ζημίες κατά την πώληση ενός στοιχείου των ενσώματων ακινητοποιήσεων προσδιορίζονται με τη σύγκριση των εσόδων από την πώληση με τη λογιστική τους αξία και περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα.

Το κόστος της αντικατάστασης τμήματος στοιχείου των ενσώματων παγίων στοιχείων αναγνωρίζεται στη λογιστική αξία του στοιχείου, εάν είναι πιθανό ότι τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που ενσωματώνονται στο περιουσιακό στοιχείο θα εισρεύσουν στην Εταιρεία και το κόστος μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Η

λογιστική αξία του αντικατασταθέντος τμήματος διαγράφεται. Τα κόστη επισκευής των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων αναγνωρίζονται ως έξοδα στα αποτελέσματα, όταν πραγματοποιούνται.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσώματων παγίων, ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνο κατά την έκταση που οι δαπάνες αυτές αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που αναμένεται να εισρεύσουν από τη χρήση του παγίου και το κόστος αυτών μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα των χρήσεων που πραγματοποιούνται. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται πάνω στο αποσβέσιμο ποσό, το οποίο είναι το κόστος κτήσης του περιουσιακού στοιχείου μείον την υπολειμματική αξία του. Οι αποσβέσεις των ενσώματων παγίων στοιχείων λογίζονται στα αποτελέσματα με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης, στη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής των ενσώματων παγίων στοιχείων, δεδομένου ότι αυτή αντανακλά καλύτερα τον αναμενόμενο ρυθμό ανάλωσης των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται στα περιουσιακά στοιχεία. Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Τα μισθωμένα πάγια αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής και της μισθωτικής περιόδου, εάν δεν είναι βέβαιο ότι θα αποκτηθεί η κυριότητα μετά το τέλος της μισθωτικής περιόδου.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΓΙΟΥ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ
Εγκαταστάσεις σε ακίνητα τρίτων	Σύμφωνα με τη διάρκεια μίσθωσης
Μηχανήματα	6 – 10 έτη
Μεταφορικά μέσα	6 – 10 έτη
Επιπλα	5 – 8 έτη
Υπολογιστές	3 – 5 έτη

Οι ωφέλιμες ζωές και οι υπολειμματικές αξίες των ενσώματων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε ετήσια βάση.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσώματων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, οι διαφορές (απομείωση) καταχωρούνται άμεσα ως έξοδα στα αποτελέσματα.

2.8.2. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Στα άυλα περιουσιακά στοιχεία συμπεριλαμβάνονται άδειες λογισμικού. Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με την σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία καθορίζεται στα 3-5 χρόνια.

2.8.3. Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων

(i) Μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων)

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εξετάζονται για ενδείξεις απομείωσης της αξίας τους σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Κατόπιν της αρχικής αναγνώρισης, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία θεωρούνται ότι έχουν απομειωθεί όταν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι ένα γεγονός επέδρασε αρνητικά στις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές τους, οι οποίες μπορούν να εκτιμηθούν αξιόπιστα. Αντικειμενικές ενδείξεις ότι τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία έχουν απομειωθεί αποτελούν η αθέτηση όρων ή η παράβλεψη υποχρεώσεων εκ μέρους οφειλέτη, η

αναδιάρθρωση του οφειλόμενου ποσού προς την Εταιρεία με όρους που η Εταιρεία δε θα αποδεχόταν διαφορετικά και ενδείξεις ότι ο οφειλέτης ή ο εκδότης θα πτωχεύσει.

Η ζημία απομείωσης ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που αποτιμάται στο αποσβεσμένο κόστος υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του στοιχείου και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών του, προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Η ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα και παρουσιάζεται σε λογαριασμό πρόβλεψης έναντι των απαιτήσεων. Ζημία απομείωσης που έχει αναγνωριστεί κατά τις προηγούμενες περιόδους αντिलογίζεται εάν υπάρξει αλλαγή στις εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας που σχετίζονται αντικειμενικά με γεγονότα μεταγενέστερα της περιόδου που αναγνωρίστηκε αρχικά η απομείωση.

Ιδιαίτερα όσον αφορά τις απαιτήσεις από πελάτες, η Εταιρεία σχηματίζει πρόβλεψη για απομείωση απαιτήσεων, που αντιπροσωπεύει την εκτιμώμενη ζημία από μη είσπραξη απαιτήσεων. Η σχηματιζόμενη πρόβλεψη σχηματίζεται για να καλύψει πιθανούς μελλοντικούς κινδύνους, όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη (όπως σημαντικές οικονομικές δυσκολίες του πελάτη) ότι η Εταιρεία δε θα εισπράξει το σύνολο της απαίτησης, σύμφωνα με τους αρχικούς όρους της συναλλαγής. Η Εταιρεία σχηματίζει μια πρόβλεψη για απομείωση, η οποία αντιπροσωπεύει την εκτίμηση της για ζημίες από εμπορικές απαιτήσεις. Η Εταιρεία, στην περίπτωση που θεωρεί ότι δεν υπάρχει περιθώριο ανάκτησης της απαίτησης, θεωρεί την απαίτηση ανεπίδεκτη είσπραξης και τη διαγράφει απευθείας σε μείωση του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που αφορά. Η ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

(ii) Μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Τα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, πλην των αποθεμάτων και των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων για ένδειξη πιθανής απομείωσης της αξίας τους. Αν συντρέχει τέτοια περίπτωση, γίνεται εκτίμηση του ανακτήσιμου ποσού τους. Για τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που έχουν αόριστη ωφέλιμη ζωή το ανακτήσιμο ποσό υπολογίζεται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Το ανακτήσιμο ποσό ενός περιουσιακού στοιχείου ή μίας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών είναι το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της αξίας του λόγω χρήσης και της εύλογης αξίας του μείον το κόστος πώλησης. Για τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης, οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές προεξοφλούνται στην παρούσα αξία με ένα προ-φόρου συντελεστή, ο οποίος αντανάκλα τις τρέχουσες αξιολογήσεις της αγοράς για τη χρονική αξία του χρήματος και τους κινδύνους που συνδέονται με το περιουσιακό στοιχείο. Για τον έλεγχο της απομείωσης, τα περιουσιακά στοιχεία συγκεντρώνονται στη μικρότερη δυνατή μονάδα, που είναι ικανή να παράγει ταμειακές εισροές λόγω χρήσης και είναι ανεξάρτητες από τις ταμειακές εισροές άλλων περιουσιακών στοιχείων ή ομάδων («μονάδα παραγωγής ταμειακών ροών»).

Η ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται όταν η λογιστική αξία ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας μονάδας παραγωγής ταμειακών ροών υπερβαίνει την εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία τους και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Ζημία απομείωσης που έχει αναγνωριστεί κατά τις προηγούμενες περιόδους επανεκτιμάται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων για τυχόν ενδείξεις μείωσής της ή μη ύπαρξής της και αντिलογίζεται εάν υπάρξει αλλαγή στις εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της

ανακτήσιμης αξίας, μέχρι το ύψος της λογιστικής αξίας που θα προσδιορίζονταν, καθαρή από αποσβέσεις, εάν δεν είχε καταχωρηθεί η ζημία απομείωσης.

2.8.4. Χρηματοοικονομικά μέσα

(i) Μη παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα- χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Η Εταιρεία αναγνωρίζει αρχικά τα δάνεια, τις απαιτήσεις και τις καταθέσεις κατά την ημερομηνία που δημιουργούνται. Όλα τα άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά κατά την ημερομηνία συναλλαγής κατά την οποία η Εταιρεία γίνεται συμβαλλόμενο μέρος σε συναλλαγή με αντικείμενο τα μέσα αυτά.

Η Εταιρεία διαγράφει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο όταν τα συμβατικά δικαιώματα επί των χρηματικών ροών από το περιουσιακό στοιχείο λήξουν ή η Εταιρεία μεταβιβάσει τα συμβατικά δικαιώματά της να λαμβάνει χρηματικές ροές από αυτό το περιουσιακό στοιχείο και ταυτόχρονα μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από αυτό. Σε περίπτωση συναλλαγών που, παρά τη μεταβίβαση του συμβατικού δικαιώματος για την είσπραξη των ταμειακών ροών από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, οι κίνδυνοι και τα οφέλη που απορρέουν από αυτά παραμένουν στην Εταιρεία, δε διακόπτεται η αναγνώριση των στοιχείων αυτών. Το ποσό που εισπράττεται από τη μεταβίβαση αναγνωρίζεται ως χρηματοοικονομική υποχρέωση.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης όταν και μόνον όταν η Εταιρεία έχει το νομικό δικαίωμα να συμψηφίσει τα ποσά και προτίθεται είτε να τα διακανονίσει σε καθαρή βάση είτε να ρευστοποιήσει τα περιουσιακά στοιχεία και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα.

Η Εταιρεία έχει τα ακόλουθα μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία: Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις και ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα.

Οι απαιτήσεις είναι χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές που δε διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά. Αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους συν τυχόν άμεσα συνδεδεμένα με τις συναλλαγές κόστη. Μετά την αρχική αναγνώριση τα δάνεια και οι απαιτήσεις αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου μείον τυχόν ζημία απομείωσης.

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα αποτελούνται από μετρητά στο ταμείο και καταθέσεις όψεως σε τράπεζες.

(ii) Μη παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Η Εταιρεία δε χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα και μέσα αντιστάθμισης κινδύνου.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά κατά την ημερομηνία συναλλαγής κατά την οποία η Εταιρεία γίνεται αντισυμβαλλόμενο μέρος, βάσει των συμβατικών όρων του χρηματοοικονομικού μέσου.

Η Εταιρεία προβαίνει σε διακοπή αναγνώρισης μίας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης όταν οι συμβατικές υποχρεώσεις της εκπληρωθούν, ακυρωθούν ή εκπνεύσουν.

Όπου η υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μία άλλη, από τον ίδιο δανειστή με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι της υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται ουσιαστικά, μια τέτοια

ανταλλαγή ή τροποποίηση αντιμετωπίζεται ως διαγραφή της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μιας νέας υποχρέωσης, και η διαφορά των αντίστοιχων ποσών αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης, όταν και μόνον όταν, η Εταιρεία έχει το νομικό δικαίωμα να συμψηφίσει τα ποσά και προτίθεται, είτε να τα διακανονίσει σε καθαρή βάση, είτε να ρευστοποιήσει τα περιουσιακά στοιχεία και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα.

Η Εταιρεία έχει τις ακόλουθες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, οι οποίες δεν είναι παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα: Δανειακές, εμπορικές, φορολογικές και λοιπές υποχρεώσεις.

Οι εν λόγω χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους συν τυχόν άμεσα συνδεδεμένα με τις συναλλαγές κόστη. Μετά την αρχική αναγνώριση, αυτές οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

(iii) Μετοχικό κεφάλαιο

Το Μετοχικό Κεφάλαιο αποτελείται από κοινές ονομαστικές μετοχές και εμφανίζεται στα Ίδια Κεφάλαια. Κόστη που συνδέονται άμεσα με την έκδοση κοινών μετοχών αναγνωρίζονται ως μείωση των Ιδίων Κεφαλαίων.

2.8.5. Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται ως έσοδο επομένων χρήσεων στην εύλογη αξία τους όταν υπάρχει λογική διαβεβαίωση ότι η επιχορήγηση θα ληφθεί και η Εταιρεία θα συμμορφωθεί με όλες τις προϋποθέσεις που συνδέονται με την επιχορήγηση. Επιχορηγήσεις που σχετίζονται με τα έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σε συστηματική βάση έτσι ώστε να υπάρχει αντιστοίχιση με τις δαπάνες που πρόκειται να αντισταθμίσουν. Επιχορηγήσεις που σχετίζονται με αγορές ενσώματων περιουσιακών στοιχείων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σε σταθερή βάση βάσει της ωφέλιμης ζωής των σχετιζόμενων παγίων.

2.8.6. Έσοδα επόμενων χρήσεων

Τα Έσοδα Επόμενων Χρήσεων περιλαμβάνουν κυρίως έσοδα από ελλειμνισμό σκαφών στις μαρίνες που τιμολογούνται προκαταβολικά και αφορούν επόμενες χρήσεις.

2.8.7. Χρηματοοικονομικά έσοδα και έξοδα

Τα Χρηματοοικονομικά Έσοδα περιλαμβάνουν έσοδα από επενδυμένα κεφάλαια. Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν καταστούν δουλευμένα με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Τα Χρηματοοικονομικά Έξοδα περιλαμβάνουν τους τόκους των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και τους τόκους από την προεξόφληση των προβλέψεων. Τα κόστη δανεισμού που δε σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Τα κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν από συναλλαγματικές διαφορές εμφανίζονται καθαρά / συμψηφισμένα στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

2.8.8. Φορολογία εισοδήματος και αναβαλλόμενος φόρος

Ο φόρος εισοδήματος περιλαμβάνει τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος και τον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος. Ο τρέχων και ο αναβαλλόμενος φόρος αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα στο βαθμό που δεν αφορούν μια

συνένωση επιχειρήσεων, ή στοιχεία που αναγνωρίστηκαν απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια ή στα Λοιπά Συνολικά Αποτελέσματα.

Ο τρέχων φόρος είναι ο αναμενόμενος φόρος εισοδήματος πληρωτέος ή απαιτητός επί των φορολογικών κερδών ή ζημιών της χρήσης εφαρμόζοντας το φορολογικό συντελεστή που έχει θεσπισθεί ή ουσιαστικά θεσπισθεί κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων τυχόν προσαρμογών στο φόρο εισοδήματος προηγούμενων χρήσεων.

Αναβαλλόμενος φόρος αναγνωρίζεται επί των προσωρινών διαφορών μεταξύ της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων για σκοπούς χρηματοοικονομικής αναφοράς και την αξία των παραπάνω για φορολογικούς σκοπούς. Αναβαλλόμενος φόρος δεν αναγνωρίζεται για τις ακόλουθες προσωρινές διαφορές: αρχική αναγνώριση περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων από συναλλαγή που δε σχετίζεται με συνένωση επιχειρήσεων και που δεν επηρεάζει τα λογιστικά ή τα φορολογικά κέρδη, διαφορές που σχετίζονται με συμμετοχές σε θυγατρικές στο βαθμό που είναι πιθανό ότι δε θα αναστραφούν στο προσεχές μέλλον καθώς και διαφορές που προκύπτουν από την αρχική αναγνώριση της υπεραξίας. Ο αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοσθούν στις προσωρινές διαφορές όταν αυτές αναστραφούν με βάση τους θεσπισμένους ή ουσιαστικά θεσπισμένους νόμους κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Συμψηφισμός των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων επιτρέπεται, εάν υπάρχει σχετικό νομικό δικαίωμα συμψηφισμού τρεχουσών φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων και που συσχετίζονται με φόρο εισοδήματος που έχει επιβληθεί από την ίδια φορολογική αρχή στην ίδια φορολογική οντότητα ή σε διαφορετικές φορολογικές οντότητες, οι οποίες πρόκειται να εκκαθαρίσουν τις τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και απαιτήσεις τους σε καθαρή βάση, ή εάν αυτές πραγματοποιηθούν ταυτοχρόνως.

Κατά τον προσδιορισμό του τρέχοντος και του αναβαλλόμενου φόρου η Εταιρεία συνεκτιμά την επίπτωση αβέβαιων φορολογικών θέσεων και το κατά πόσο ενδέχεται να οφείλονται πρόσθετοι φόροι και τόκοι. Η αξιολόγηση αυτή στηρίζεται σε εκτιμήσεις και παραδοχές και ενδέχεται να περιλαμβάνουν σειρά εκτιμήσεων για μελλοντικά γεγονότα. Είναι πιθανό να τεθούν σε γνώση της Εταιρείας νέα στοιχεία και πληροφορίες που να οδηγήσουν σε τροποποίηση της εκτίμησης σχετικά με την επάρκεια των σχηματισμένων τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων. Διαφοροποιήσεις αυτού του τύπου στις φορολογικές υποχρεώσεις θα επηρεάσουν τα έξοδα φόρων της περιόδου πραγματοποίησης της αναθεώρησης.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται επί μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών και προσωρινών διαφορών στην έκταση που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή μελλοντικά φορολογητέα κέρδη, έναντι των οποίων οι μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές και οι προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις εξετάζονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και μειώνονται όταν δεν είναι πλέον πιθανό ότι το φορολογικό όφελος που σχετίζεται με αυτές θα πραγματοποιηθεί.

Επιπλέον φόροι εισοδήματος που προκύπτουν από τη διανομή μερισμάτων αναγνωρίζονται ταυτοχρόνως με την υποχρέωση για την πληρωμή των μερισμάτων.

2.8.9. Παροχές στο προσωπικό

Βραχυπρόθεσμες παροχές: Οι βραχυπρόθεσμες παροχές στο προσωπικό αναγνωρίζονται σε μη προεξοφλημένη βάση και καταχωρούνται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιούνται. Υποχρέωση

αναγνωρίζεται για το ποσό που αναμένεται να πληρωθεί για το βραχυπρόθεσμο μέρος των πληρωμών, εάν η Εταιρεία έχει παρούσα υποχρέωση, νομική ή τεκμαιρόμενη, ως αποτέλεσμα δεδουλευμένων υπηρεσιών από το προσωπικό, το κόστος της οποίας μπορεί να υπολογισθεί αξιόπιστα.

Παροχές στο προσωπικό μετά τη λήξη της εργασιακής σχέσης: Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται για το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της καθορισμένης παροχής ανάλογα με το δουλευμένο δικαίωμα των εργαζομένων που προσδιορίζεται προεξοφλώντας τις εκτιμώμενες ταμιακές ροές των παροχών συνταξιοδότησης των εργαζομένων. Συγκεκριμένα, η Εταιρεία υποχρεούται σύμφωνα με την Ελληνική εργατική νομοθεσία να παρέχει εφάπαξ αποζημίωση για αποχώρηση λόγω συνταξιοδότησης στο προσωπικό της. Το προεξοφλητικό επιτόκιο είναι το επιτόκιο, κατά την ημερομηνία αναφοράς, εταιρικών ομολόγων υψηλής πιστωτικής διαβάθμισης (τουλάχιστον ΑΑ) που έχουν ημερομηνίες λήξης σχετικές με αυτές των υποχρεώσεων της Εταιρείας και που αφορούν το ίδιο νόμισμα στο οποίο οι παροχές συνταξιοδότησης θα πληρωθούν στο προσωπικό. Το ύψος της υποχρέωσης προσδιορίζεται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές χρησιμοποιώντας την αναλογιστική μέθοδο της Προβλεπόμενης Μονάδας Υποχρέωσης (Projected Unit Credit Method). Η Εταιρεία αναγνωρίζει κέρδη ή ζημιές από τη μείωση στα ποσά των μελλοντικών εισφορών («περικοπή») ή των τερματισμό παροχής («εκκαθάριση») ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών όταν αυτή πραγματοποιείται. Τα κέρδη ή ζημιές από την περικοπή ή εκκαθάριση προκύπτουν από την μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών, καθώς και των τυχόν αναλογιστικών κερδών και ζημιών καθώς και τυχόν κόστους προϋπηρεσίας που δεν είχε αναγνωριστεί προηγούμενα. Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν κατά τον υπολογισμό της υποχρέωσης της Εταιρείας από ένα πρόγραμμα, αναγνωρίζονται άμεσα στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων.

2.8.10. Προβλέψεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν η Εταιρεία έχει παρούσες νομικές ή τεκμαιρόμενες υποχρεώσεις ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, είναι πιθανή η εκκαθάρισή τους μέσω εκροών πόρων και η εκτίμηση του ακριβούς ποσού της υποχρέωσης μπορεί να πραγματοποιηθεί με αξιοπιστία. Οι προβλέψεις επισκοπούνται κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και προσαρμόζονται προκειμένου να αντανακλούν την παρούσα αξία της δαπάνης που αναμένεται να απαιτηθεί για τη διευθέτηση της υποχρέωσης. Οι προβλέψεις χρησιμοποιούνται μόνο για το σκοπό για τον οποίο αρχικά δημιουργήθηκαν. Εάν η επίπτωση είναι σημαντική, οι προβλέψεις προσδιορίζονται με προεξόφληση των αναμενόμενων μελλοντικών ταμιακών εκροών κάνοντας χρήση ενός συντελεστή προ-φόρου, ο οποίος αντικατοπτρίζει τη διαχρονική αξία του χρήματος και, όπου πρόσφορο, τους ειδικούς κινδύνους που σχετίζονται με την υποχρέωση. Όταν γίνεται προεξόφληση των προβλέψεων, η αύξηση της πρόβλεψης που οφείλεται στο πέρασμα του χρόνου, καταχωρείται σαν κόστος δανεισμού. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκροών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν αναγνωρίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

2.8.11. Αναγνώριση εσόδων και εξόδων

Έσοδα: Τα έσοδα περιλαμβάνουν κυρίως: α) Την αξία παροχής υπηρεσιών από ελλιμενισμό σκαφών στην μαρίνα και β) την εκμίσθωση κτιριακών εγκαταστάσεων μέσα στους χώρους της μαρίνας. Τα έσοδα αυτά είναι καθαρά από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας και εκπτώσεις. Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

Παροχή υπηρεσιών: Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα την περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες και μόνο όταν το αποτέλεσμα μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Εκμίσθωση Κτιριακών Εγκαταστάσεων: Τα Έσοδα από εκμίσθωση κτιριακών εγκαταστάσεων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα για την περίοδο εκμίσθωσης και όχι πέραν της διαχειριστικής περιόδου.

Έξοδα: Τα έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σε δουλευμένη βάση.

2.8.12. Μισθώσεις

Εταιρεία ως Μισθωτής: Οι μισθώσεις παγίων κατά τις οποίες μεταβιβάζονται στην Εταιρεία όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη που έχουν σχέση με την κυριότητα ενός στοιχείου του ενεργητικού, ανεξάρτητα από την τελική μεταβίβαση ή μη του τίτλου κυριότητας του στοιχείου αυτού, αποτελούν τις χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι μισθώσεις αυτές κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου ή της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση.

Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στις υποχρεώσεις. Το μέρος του χρηματοοικονομικού εξόδου που αφορά σε χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα πάγια που αποκτήθηκαν με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής των παγίων στοιχείων και της διάρκειας μίσθωσής τους.

Συμφωνίες μισθώσεων όπου ο εκμισθωτής μεταβιβάζει το δικαίωμα χρήσης ενός στοιχείου του ενεργητικού για μια συμφωνημένη χρονική περίοδο, χωρίς ωστόσο να μεταβιβάζει και τους κινδύνους και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας του παγίου στοιχείου, ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που γίνονται για λειτουργικές μισθώσεις (καθαρές από τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.8.13. Διανομή μερισμάτων

Τα μερίσματα καταχωρούνται ως υποχρέωση μετά την έγκριση της διανομής από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων. Οι ανώνυμες εταιρείες υποχρεούνται, εκτός εάν η Γενική Συνέλευση των μετόχων αποφασίσει διαφορετικά, να διανέμουν ως μέρισμα, κάθε έτος, στους μετόχους ποσοστό τουλάχιστον 35% επί των καθαρών κερδών.

2.9. Διαχείριση κινδύνων

Η Εταιρεία εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς (πιστωτικός κίνδυνος, κίνδυνος ρευστότητας, κίνδυνος αγοράς), επιχειρηματικούς και λοιπούς μη χρηματοοικονομικούς κινδύνους.

Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας εστιάζεται αφ' ενός στη έγκαιρη και κατά το δυνατό αποτελεσματική αντιμετώπιση εκτάκτων καταστάσεων αρνητικού χαρακτήρα και αφ' εταίρου στη δημιουργία και ανάλυση εναλλακτικών σεναρίων τα οποία θα μπορούσαν να επηρεάσουν δυσμενώς την οικονομική κατάσταση και τις προοπτικές της Εταιρείας. Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει τη γενική ευθύνη για την καθιέρωση και την εποπτεία του πλαισίου για τη διαχείριση του κινδύνου της Εταιρείας.

Οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνου και τα συστήματα εξετάζονται τακτικά για να αντικατοπτρίζουν τις μεταβολές στις συνθήκες της αγοράς και στις δραστηριότητες της Εταιρείας. Η Εταιρεία, μέσω της εκπαίδευσης και των προτύπων διοίκησης, στοχεύει στο να αναπτύξει ένα πειθαρχημένο και εποικοδομητικό περιβάλλον ελέγχου, στο οποίο όλοι οι εργαζόμενοι να καταλαβαίνουν τους ρόλους και τις υποχρεώσεις τους και στο οποίο η ανάληψη των κινδύνων και των σχετικών αντίμετρων που μειώνουν τους κινδύνους να ορίζεται σαφώς. Περαιτέρω ποσοτικές γνωστοποιήσεις περιλαμβάνονται καθ' όλη την έκταση αυτών των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

2.9.1. Διαχείριση Χρηματοοικονομικού κινδύνου

2.9.1.1. Πιστωτικός κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος οικονομικών απωλειών για την Εταιρεία, εάν ένας πελάτης ή ένα αντισυμβαλλόμενο μέρος, σε συναλλαγή με χρηματοοικονομικό μέσο, αποτύχει να εκπληρώσει τις συμβατικές υποχρεώσεις του. Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει κυρίως από απαιτήσεις και από επενδύσεις.

Η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού (εξαιρουμένων των επενδύσεων σε πάγια περιουσιακά στοιχεία, των λοιπών μακροπρόθεσμων απαιτήσεων και των λοιπών κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού) αντιπροσωπεύει τη μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο. Κατά την 31.12.2016, η μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο, συμπεριλαμβανομένων και των λοιπών απαιτήσεων, για την Εταιρεία ανέρχεται σε Ευρώ 214.501 (2015: Ευρώ 203.880).

Εισπρακτέες εμπορικές απαιτήσεις

Οι εισπρακτέες εμπορικές απαιτήσεις της Εταιρείας προκύπτουν από την υλοποίηση συμβάσεων ελλιμενισμού. Οι συμβάσεις ελλιμενισμού αφορούν την παροχή υπηρεσιών ελλιμενισμού και αφορούν παροχή υπηρεσίας ελλιμενισμού για ένα ή περισσότερα έτη και συνήθως η αξία της υπηρεσίας προκαταβάλλεται. Κατά την 31.12.2016, δεν υπάρχει καμία σημαντική συγκέντρωση του πιστωτικού κινδύνου σε σχέση με τις εμπορικές απαιτήσεις, καθώς αυτές διαιρούνται σε μεγάλο πλήθος πελατών. Επίσης, οι εμπορικές απαιτήσεις της Εταιρείας από τον τομέα τουριστικών λιμένων εμφανίζουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο, διότι συνήθως οι πλοιοκτήτες δε δημιουργούν προβλήματα στις σχέσεις τους με την Εταιρεία μέσω της καθυστέρησης ή της αθέτησης των πληρωμών τους, γεγονός το οποίο θα είχε ως συνέπεια την απώλεια των θέσεων ελλιμενισμού τους στη μαρίνα.

Κατά την 31.12.2016, έναντι των εμπορικών απαιτήσεων της Εταιρείας έχει συμπεριληφθεί πρόβλεψη απομείωσης πελατών ποσού Ευρώ 265.879 (2015: Ευρώ 252.694) για όσους έχουν χαρακτηριστεί επισφαλείς αλλά και με βάση την ενηλικίωση των ανοικτών υπολοίπων πελατών που κατά την κρίση της Διοίκησης κρίνεται επαρκής. Τα ακίνητα υπόλοιπα προκύπτουν κυρίως από προβλήματα πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών και διαφωνίες με τους πελάτες.

Η παλαιότητα των εμπορικών απαιτήσεων και η σχετική πρόβλεψη για ζημιές απομείωσης κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων ήταν η ακόλουθη:

	Συνολικό ποσό	Απομείωση
	2016	2016
Ληξιπρόθεσμα για 0-30 μέρες	9.348	0
Ληξιπρόθεσμα για 31-90 μέρες	15.112	0
Ληξιπρόθεσμα για 91-180 μέρες	25.478	0
Ληξιπρόθεσμα πέραν των 181 ημερών	397.795	(265.879)
	447.733	(265.879)

Η Εταιρεία πιστεύει ότι ποσά που δεν έχουν απομειωθεί, αλλά είναι σε καθυστέρηση, είναι δυνατό να εισπραχθούν, βασιζόμενη στην ιστορική συμπεριφορά των πληρωμών και την ικανότητα πληρωμής των πελατών. Τέλος αξίζει να σημειωθεί, ότι η Εταιρεία διατηρεί πάντα το δικαίωμα κατάσχεσης κάθε περιουσιακού στοιχείου του πελάτη για την εξασφάλιση της αποπληρωμής των εμπορικών του απαιτήσεων.

Λοιπές απαιτήσεις

Κατά την 31.12.2016, οι λοιπές απαιτήσεις της Εταιρείας ανέρχονται σε Ευρώ 32.647 (2015: Ευρώ 24.240), και αντιπροσωπεύουν τη μέγιστη έκθεση στον κίνδυνο αυτών των περιουσιακών στοιχείων. Οι λοιπές απαιτήσεις αφορούν κυρίως απαιτήσεις από προκαταβλημένους φόρους εισοδήματος στο Ελληνικό Δημόσιο.

Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα

Κατά την 31.12.2016, η Εταιρεία κατέχει ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα ύψους Ευρώ 330.465 (2015: Ευρώ 248.441) που αντιπροσωπεύουν τη μέγιστη έκθεση στον κίνδυνο αυτών των περιουσιακών στοιχείων. Η Εταιρεία διατηρεί τραπεζικές καταθέσεις σε ημεδαπά τραπεζικά ιδρύματα.

Εγγυήσεις

Η Εταιρεία, βάσει των όρων της Σύμβασης Παραχώρησης της Χρήσης, Λειτουργίας και Εκμετάλλευσης του Τουριστικού Λιμένα Σκαφών Αναψυχής Καλαμάτας που έχει συνάψει με τον Δήμο Καλαμάτας, έχει καταθέσει δύο εγγυητικές επιστολές για την καλή εκπλήρωση των όρων αυτής το ύψος των οποίων κατά την 31.12.2016 ανέρχεται σε Ευρώ 32 χιλιάδες περίπου.

2.9.1.2. Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος ότι η Εταιρεία θα αντιμετωπίσει δυσκολίες στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων που συνδέονται με τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της, οι οποίες διακανονίζονται με την παράδοση μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Η προσέγγιση της Εταιρείας στη διαχείριση της ρευστότητας είναι να εξασφαλίσει όσο το δυνατόν περισσότερο ότι θα έχει πάντα την επαρκή ρευστότητα για να τακτοποιεί τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της υπό κανονικές και μη συνθήκες, χωρίς να υποστεί μη αποδεκτές απώλειες ή κίνδυνο ζημίας της φήμης της. Η Διοίκηση της Εταιρείας παρακολουθεί, σε μηνιαία βάση, τον κίνδυνο έλλειψης κεφαλαίων χρησιμοποιώντας τις πρακτικές προγραμματισμού ρευστότητας. Αυτές οι πρακτικές εξετάζουν την ληκτότητα τόσο των περιουσιακών στοιχείων (π.χ. λογαριασμοί εισπρακτέοι, λοιπά περιουσιακά στοιχεία) όσο και των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και των προβλεπόμενων λειτουργικών ταμειακών ροών.

Κατά την 31.12.2016 οι υποχρεώσεις της Εταιρείας εξαιρουμένων των παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, των εσόδων επόμενων χρήσεων και των αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων ανέρχονται σε Ευρώ 316.987 (2015: Ευρώ 304.966) από τις οποίες ποσό Ευρώ 209.883 (2015: Ευρώ 224.414) αφορά κυρίως υποχρεώσεις προς συνδεδεμένα μέρη.

Βάση προϋπολογισμών αποδεκτών από τη Διοίκηση εκτιμάται ότι η εμφάνιση θετικών καθαρών ταμειακών ροών από λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες θα επιτρέψει την ομαλή αποπληρωμή των υποχρεώσεων (συμπεριλαμβανομένων και των κατ' εκτίμηση πληρωμών τόκων) της Εταιρείας.

2.9.1.3. Κίνδυνος αγοράς

Κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος οι μεταβολές στις τιμές αγοράς, όπως οι τιμές συναλλάγματος, τα επιτόκια και οι τιμές των μετοχών να έχουν επιπτώσεις στα έσοδα της Εταιρείας ή την αξία των χρηματοοικονομικών της μέσων. Ο στόχος της διαχείρισης του κινδύνου αγοράς είναι να ρυθμίσει και να ελέγξει την έκθεση στον κίνδυνο αγοράς στα πλαίσια αποδεκτών παραμέτρων, βελτιστοποιώντας την απόδοση με την οποία η Εταιρεία διενεργεί αυτές τις συναλλαγές εντός των τιθέμενων κατευθυντηρίων από το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου.

Συναλλαγματικός κίνδυνος : Η Εταιρεία δεν εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο πωλήσεων, αγορών και δανείων. Όλες οι συναλλαγές είναι σε Ευρώ, το οποίο είναι το λειτουργικό νόμισμα της Εταιρείας. Δεδομένου ότι η Εταιρεία δεν εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο, δεν παρατίθεται ανάλυση ευαισθησίας για το σκοπό αυτό στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

Κίνδυνος επιτοκίου : Η Εταιρεία δεν εκτίθεται σε σημαντικό κίνδυνο επιτοκίου καθώς δεν έχει τραπεζικό δανεισμό. Επίσης η Εταιρεία δεν έχει επενδύσει σημαντικά ποσά σε χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού κυμαινόμενου επιτοκίου των οποίων η αξία θα μπορούσε να μεταβληθεί ακολουθώντας τις μεταβολές των επιτοκίων. Δεδομένου ότι η Εταιρεία δεν εκτίθεται σε σημαντικό κίνδυνο επιτοκίου, δεν παρατίθεται ανάλυση ευαισθησίας για το σκοπό αυτό στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

Άλλοι κίνδυνοι τιμών: Η Εταιρεία δεν κατέχει χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω της Κατάστασης Συνολικών Εσόδων (μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο, κ.λ.π.).

2.9.1.4. Επιχειρηματικοί κίνδυνοι

Αναφορικά με τη βασική δραστηριότητα της Εταιρείας, το γεγονός ότι η πελατειακή βάση προέρχεται κυρίως από χώρες του εξωτερικού δημιουργεί ορισμένους κινδύνους εξαιτίας αστάθμητων πολιτικών, διπλωματικών και οικονομικών παραγόντων (π.χ. ταξιδιωτικές οδηγίες). Προς εξάλειψη των αρνητικών συνεπειών που μπορεί να προκύψουν από τέτοιους αστάθμητους παράγοντες, η Εταιρεία προσπαθεί να διαφοροποιεί την πελατειακή βάση της, αντλώντας πελάτες τόσο από τις Ευρωπαϊκές χώρες όσο και από άλλες χώρες του κόσμου (Ανατολική Ευρώπη, Η.Π.Α., Αραβική χερσόνησο κ.λ.π.).

Για την αντιμετώπιση του ανταγωνισμού η Εταιρεία, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, έχει θέσει τους παρακάτω στόχους:

1) Διεύρυνση του δικτύου της στην Ελλάδα και το εξωτερικό, προσφέροντας υπηρεσίες υψηλής ποιότητας καλύπτοντας τις αυξανόμενες ανάγκες των πελατών της.

2) Εδραίωση της Εταιρείας ως κυρίαρχη δύναμη στον κλάδο τόσο σε Ελληνικό όσο και διεθνές επίπεδο διασφαλίζοντας τόσο απόλυτη ικανοποίηση των πελατών και των εργαζομένων όσο και επιτυχημένη πορεία σε επιχειρηματικό επίπεδο.

2.9.1.5. Λοιποί κίνδυνοι

Λοιποί κίνδυνοι είναι οι κίνδυνοι άμεσης ή έμμεσης ζημίας που προκύπτουν από πολλά αίτια, που σχετίζονται με τις διαδικασίες της Εταιρείας, το προσωπικό της, την τεχνολογία και τις υποδομές, καθώς και από εξωτερικούς παράγοντες (πλην του πιστωτικού κινδύνου, του κινδύνου αγοράς και του κινδύνου ρευστότητας) όπως αυτοί προκύπτουν από τις νομικές και κανονιστικές απαιτήσεις και τα γενικώς αποδεκτά πρότυπα εταιρικής συμπεριφοράς. Ουσιαστικά οι κίνδυνοι αυτοί είναι λειτουργικοί κίνδυνοι οι οποίοι προκύπτουν από το σύνολο των δραστηριοτήτων της Εταιρείας. Σκοπός είναι η διαχείριση αυτών των λειτουργικών κινδύνων, έτσι ώστε να εξισορροπήσει την αποφυγή των οικονομικών ζημιών και την προσβολή της φήμης της Εταιρείας με παράλληλες συνέργειες κόστους και τον περιορισμό των διαδικασιών ελέγχου που περιορίζουν την πρωτοβουλία και τη δημιουργικότητα. Η πρωταρχική ευθύνη για την ανάπτυξη και την εφαρμογή των ελέγχων για την αντιμετώπιση των λειτουργικών κινδύνων έχει ανατεθεί στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας. Η ευθύνη αυτή υποστηρίζεται από την ανάπτυξη γενικών εταιρικών προτύπων (π.χ. διαχωρισμό καθηκόντων, συμφωνία και παρακολούθηση / έγκριση των συναλλαγών, συμμόρφωση με ρυθμιστικές και λοιπές νομικές απαιτήσεις κ.λ.π.) για τη διαχείριση των λειτουργικών κινδύνων. Η Εταιρεία εκτίθεται κυρίως στους παρακάτω λειτουργικούς κινδύνους:

i. Κίνδυνος απώλειας ή καταστροφής ενσώματων παγίων στοιχείων

Το σημαντικότερο περιουσιακό στοιχείο της Εταιρείας είναι οι δαπάνες που έχει διενεργήσει η Εταιρεία για κτιριακές εγκαταστάσεις και λοιπούς χώρους για την λειτουργία και εκμετάλλευση της Μαρίνας με βάση τη σύμβαση παραχώρησης με την Δημοτική Επιχείρηση Τουριστικής Ανάπτυξης Καλαμάτας (Δ.Ε.Τ.Α.Κ.). Προκειμένου να υπάρχει πλήρης εξασφάλιση αλλά και να εξασφαλίζονται οι πελάτες της από κάθε κίνδυνο, η Εταιρεία ασφαλίζει τα παραπάνω πάγια σε ασφαλιστικές εταιρείες εγνωσμένης φερεγγυότητας. Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια καλύπτουν κινδύνους από πυρκαγιά, κακόβουλη ενέργεια, τρομοκρατικές ενέργειες και αστική ευθύνη έναντι τρίτων μέχρι του ορίου που αναφέρεται σε κάθε συμβόλαιο.

ii. Κίνδυνος κατοχής εταιρικών πληροφοριών από μη εξουσιοδοτημένα άτομα

Ο έλεγχος της τήρησης των κανόνων εργασιακής συμπεριφοράς που έχουν υιοθετηθεί από την Εταιρεία οι οποίοι δεσμεύουν το ανθρώπινο δυναμικό όλων των βαθμίδων σε εμπιστευτικότητα, καθώς και η ύπαρξη και η λειτουργία κατάλληλων τεχνικών εφαρμογών στα ηλεκτρονικά πληροφοριακά συστήματα διασφαλίζει την μη κατοχή εταιρικών πληροφοριών από μη εξουσιοδοτημένα άτομα.

iii. Κίνδυνος απώλειας πληροφοριακών αρχείων

Τα τηρούμενα σε έγχαρτη μορφή αρχεία αποθηκεύονται σε χώρους στους οποίους η πρόσβαση είναι ελεγχόμενη, μέσω κατάλληλων τεχνικών εφαρμογών. Στα τηρούμενα σε ηλεκτρονική μορφή αρχεία επιτρέπεται

η πρόσβαση μέσω προκαθορισμένων διαδικασιών, ενώ σε καθημερινή βάση δημιουργούνται αντίγραφα ασφαλείας αυτών.

iv. Κίνδυνος εμφάνισης ασυνεχειών ή παρερμηνειών κατά τη διάχυση της εταιρικής πληροφόρησης
Η Εταιρεία παρακολουθεί τυχόν περιστατικά διάχυσης εταιρικής πληροφόρησης και εφόσον κριθεί σκόπιμο προβαίνει σε ενέργειες ενημέρωσης και γνωστοποιήσεων σε εγχώρια και αλλοδαπά μέσα μαζικής ενημέρωσης, προκειμένου να αποφευχθούν φαινόμενα παρερμηνειών επί δημοσιοποιούμενων εταιρικών εξελίξεων.

v. Κίνδυνος μακροοικονομικού και επιχειρησιακού περιβάλλοντος στην Ελλάδα
Οι διεθνείς οικονομικές εξελίξεις σχετικά με το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον στη χώρα καθιστούν το μακροοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα ευμετάβλητο. Λαμβάνοντας όμως υπ' όψη την φύση των δραστηριοτήτων της Εταιρείας, ως τουριστικών υπηρεσιών, καθώς και τη χρηματοοικονομική κατάσταση της Εταιρείας, μακροοικονομικές μεταβολές στην Ελληνική οικονομία δεν αναμένεται να επηρεάσουν την ομαλή λειτουργία της. Παρ' όλα αυτά, η Διοίκηση εκτιμά διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις της, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων στις δραστηριότητες της Εταιρείας.

2.9.1.6. Εύλογες αξίες

Κάποιες λογιστικές πολιτικές και γνωστοποιήσεις της Εταιρείας απαιτούν τον καθορισμό εύλογων αξιών για τα χρηματοοικονομικά και μη χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού. Εύλογες αξίες έχουν προσδιοριστεί βάσει των ακόλουθων μεθόδων με σκοπό είτε την καταχώρηση τους στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις είτε τη γνωστοποίηση τους. Όπου χρειάζεται, περαιτέρω πληροφορίες σχετικές με τις υποθέσεις που έγιναν για τον καθορισμό των εύλογων αξιών γνωστοποιείται στις σημειώσεις που αφορούν συγκεκριμένα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού.

Κατά τη μέτρηση της εύλογης αξίας ενός περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης, η Εταιρεία χρησιμοποιεί μετρήσιμα μεγέθη της αγοράς, στο βαθμό που αυτό είναι εφικτό. Οι εύλογες αξίες κατατάσσονται σε διαφορετικά επίπεδα σύμφωνα με τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται στις τεχνικές μεθόδους αποτίμησης, ως εξής:

- Επίπεδο 1: Τιμές (χωρίς προσαρμογές) ενεργού αγοράς για πανομοιότυπα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις.
- Επίπεδο 2: Δεδομένα, εκτός των τιμών αγοράς που περιλαμβάνονται στο Επίπεδο 1 και είναι παρατηρήσιμα για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση, είτε άμεσα (π.χ. τιμές) είτε έμμεσα (π.χ. εξαχθέντα από τιμές).
- Επίπεδο 3: Δεδομένα για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση που δε βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς (μη παρατηρήσιμες μετρήσεις).

Εάν τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας υποχρέωσης μπορούν να κατηγοριοποιηθούν σε διαφορετικά επίπεδα της ιεράρχησης εύλογων αξιών, τότε η επιμέτρηση της εύλογης αξίας κατατάσσεται στο σύνολό της στο ίδιο επίπεδο της ιεράρχησης με το

χαμηλότερου επιπέδου δεδομένο που είναι σημαντικό για ολόκληρη την επιμέτρηση. Η Εταιρεία αναγνωρίζει μεταφορές μεταξύ των επιπέδων της ιεράρχησης εύλογων αξιών στο τέλος της περιόδου σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, εντός της οποίας συντελέστηκε η αλλαγή. Δεν έχουν πραγματοποιηθεί μεταφορές μεταξύ επιπέδων της ιεράρχησης εύλογων αξιών κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016.

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων της Εταιρείας δε διαφέρουν ουσιωδώς από τις λογιστικές.

- Λογαριασμοί εισπρακτέοι: Η εύλογη αξία των λογαριασμών εισπρακτέων υπολογίζεται ως παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλημένων με το επιτόκιο αγοράς κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.
- Μη παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα: Η εύλογη αξία που καθορίζεται για λόγους γνωστοποίησης, υπολογίζεται βασισμένη στην παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών κεφαλαίου και τόκων προεξοφλημένων με το επιτόκιο αγοράς κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων. Για τις χρηματοδοτικές μισθώσεις, όταν υφίστανται τέτοιες, το επιτόκιο της αγοράς καθορίζεται αναφορικά με παρόμοιες συμφωνίες μισθώσεων.

Κατά την 31.12.2016 και 31.12.2015, οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων της Εταιρείας δεν διαφέρουν από τα ποσά που εμφανίζονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης.

3. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα

Η Εταιρεία προσδιορίζει και παρουσιάζει λειτουργικούς τομείς, σύμφωνα με την εσωτερική πληροφόρηση που παρέχεται στη Γενική Διεύθυνση, που είναι ο κύριος λήπτης των επιχειρηματικών αποφάσεων της Εταιρείας. Ένας λειτουργικός τομέας είναι ένα συστατικό της Εταιρείας που αναλαμβάνει επιχειρηματικές δραστηριότητες από τις οποίες δύναται να αποκτά έσοδα και να αναλαμβάνει έξοδα, του οποίου τα αποτελέσματα εξετάζονται τακτικά από τον κύριο λήπτη των επιχειρηματικών αποφάσεων της Εταιρείας για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με κατανομή πόρων στον τομέα και την αξιολόγηση των επιδόσεων του και για τον οποίο είναι διαθέσιμες ξεχωριστές οικονομικές πληροφορίες.

Ως γεωγραφικός τομέας, ορίζεται μία γεωγραφική περιοχή, στην οποία παρέχονται προϊόντα και υπηρεσίες και η οποία υπόκειται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από άλλες περιοχές. Η Εταιρεία δραστηριοποιείται στην εκμετάλλευση του Τουριστικού Λιμένα Καλαμάτας. Οι παρούσες χρηματοοικονομικές Καταστάσεις δεν περιλαμβάνουν πληροφόρηση κατά τομέα καθώς, σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 8, η εν λόγω πληροφόρηση απαιτείται μόνο για εταιρείες των οποίων τα δάνεια και οι μετοχές τουςπραγματεύονται σε οργανωμένη αγορά ή χρηματιστήριο.

4. Σημειώσεις στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

4.1. Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία

Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία εμφανίζονται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις στο κόστος κτήσεως τους μειωμένα κατά το ποσό των σωρευμένων αποσβέσεων καθώς και των σωρευμένων ζημιών λόγω μείωσης της αξίας τους. Οι αποσβέσεις υπολογίστηκαν με την σταθερή μέθοδο σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της διοίκησης για την ωφέλιμη ζωή τους. Τα κτίρια αφορούν εγκαταστάσεις σε ακίνητα τρίτων τα οποία αποσβένονται στη διάρκεια της μισθωτικής περιόδου.

	<u>Κτίρια</u>	<u>Μηχανήματα & τεχνικές εγκαταστάσεις</u>	<u>Μεταφορικά μέσα</u>	<u>Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός</u>	<u>Σύνολο</u>
Μικτή Λογιστική αξία	417.278	43.408	34.183	94.433	589.302
Σωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	(259.961)	(42.423)	(32.946)	(89.580)	(424.910)
Λογιστική αξία την 1.1.2015	157.317	985	1.237	4.853	164.392
Μικτή λογιστική αξία	419.389	43.408	34.183	95.353	592.333
Σωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	(280.700)	(42.979)	(33.216)	(91.394)	(448.290)
Λογιστική αξία την 31.12.2015	138.689	429	967	3.959	144.043
Μικτή λογιστική αξία	423.283	43.408	34.183	96.112	596.986
Σωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	(302.067)	(43.304)	(33.486)	(92.474)	(471.331)
Λογιστική αξία την 31.12.2016	121.216	105	697	3.638	125.655

	<u>Κτίρια</u>	<u>Μηχανήματα & τεχνικές εγκαταστάσεις</u>	<u>Μεταφορικά μέσα</u>	<u>Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός</u>	<u>Σύνολο</u>
Λογιστική αξία την 1.1.2015	157.317	985	1.237	4.853	164.392
Προσθήκες	2.111	0	0	920	3.031
Αποσβέσεις	(20.740)	(556)	(270)	(1.814)	(23.380)
Λογιστική αξία την 31.12.2015	138.689	429	967	3.959	144.043
Προσθήκες	3.894	0	0	759	4.652
Αποσβέσεις	(21.366)	(325)	(270)	(1.080)	(23.041)
Λογιστική αξία την 31.12.2016	121.216	105	697	3.638	125.655

4.2. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

	Λογισμικό	Σύνολο
Μικτή Λογιστική αξία	10.076	10.076
Συσσωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	(10.076)	(10.076)
Λογιστική αξία την 1.1.2015	0	0
Μικτή λογιστική αξία	10.076	10.076
Σωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	(10.076)	(10.076)
Λογιστική αξία την 31.12.2015	0	0
Μικτή λογιστική αξία	10.076	10.076
Σωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	(10.076)	(10.076)
Λογιστική αξία την 31.12.2016	0	0

	Λογισμικό	Σύνολο
Λογιστική αξία την 1.1.2015	0	0
Προσθήκες	0	0
Αποσβέσεις	0	0
Λογιστική αξία την 31.12.2015	0	0
Προσθήκες	0	0
Αποσβέσεις	0	0
Λογιστική αξία την 31.12.2016	0	0

4.3. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις αφορούν δοθείσες εγγυήσεις προς την Protergia A.E.

Οι απαιτήσεις αυτές αφορούν σε απαιτήσεις οι οποίες πρόκειται να εισπραχθούν μετά το τέλος της παρούσας χρήσης.

	2016	2015
Δοσμένες Εγγυήσεις	3.815	3.815
Σύνολο λοιπών μακροπρόθεσμων απαιτήσεων	3.815	3.815

4.4. Εισπρακτέες εμπορικές απαιτήσεις

Τα υπόλοιπα των εμπορικών απαιτήσεων της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	2016	2015
Πελάτες	447.733	432.334
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(265.879)	(252.694)
Σύνολο	181.854	179.640

Για την έκθεση της Εταιρείας στον πιστωτικό κίνδυνο και για την πρόβλεψη για ζημίες απομείωσης των εμπορικών απαιτήσεων γίνεται αναφορά στη σημείωση 2.9.1.1.

4.5. Λοιπές απαιτήσεις

Οι λοιπές απαιτήσεις της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	2016	2015
Χρεώστες διάφοροι	4.053	4.053
Απαιτήσεις από Ελληνικό Δημόσιο	28.594	20.187
Σύνολο	32.647	24.240

4.6. Λοιπά Κυκλοφορούντα Στοιχεία

Τα λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	2016	2015
Έξοδα επομένων χρήσεων	9.719	16.164
Σύνολο	9.719	16.164

4.7. Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα

	2016	2015
Διαθέσιμα στο ταμείο	6.449	6.583
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	324.016	241.857
Σύνολο	330.465	248.441

4.8. Μετοχικό Κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας αναλύεται ως εξής:

	Αριθμός μετοχών	Κοινές μετοχές	Σύνολο
Υπόλοιπα 1 Ιανουαρίου 2015	200.000	200.000	200.000
Έκδοση νέων μετοχών	0	0	0
Υπόλοιπα 31 Δεκεμβρίου 2015	200.000	200.000	200.000
Έκδοση νέων μετοχών	0	0	0
Υπόλοιπα 31 Δεκεμβρίου 2016	200.000	200.000	200.000

Η ονομαστική αξία της μετοχής είναι στα Ευρώ 3 ανά μετοχή διαμορφώνοντας το μετοχικό κεφάλαιο στο ποσό των Ευρώ 600.000.

Το ανωτέρω κεφάλαιο έχει πλήρως καταβληθεί και η σύνθεσή του είναι η ακόλουθη:

ΜΕΤΟΧΟΙ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΤΟΧΩΝ	% ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ- ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ Σ.Π.Ε.	80.000	40,00%	240.000
ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ Μ.Κ.Ν.Α.Ε.	120.000	60,00%	360.000
ΣΥΝΟΛΟ	200.000	100%	600.000

4.9. Αναβαλλόμενος φόρος

Οι αναγνωριζόμενες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατανέμονται ως ακολούθως:

	Απαιτήσεις 2016	Υποχρεώσεις 2016	Απαιτήσεις 2015	Υποχρεώσεις 2015	Καθαρό ποσό 2016	Καθαρό ποσό 2015
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	203	(16.020)	909	(17.566)	(15.818)	(16.657)
Εισπρακτές εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	8.940	0	18.851	0	8.940	18.851
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	3.246	0	2.655	0	3.246	2.655
Λοιπές προβλέψεις	0	0	0	(4.849)	0	(4.849)
Συνολικές φορολογικές απαιτήσεις / (υποχρεώσεις)	12.389	(16.020)	22.415	(22.415)	(3.632)	0

Η κίνηση των προσωρινών διαφορών στην διάρκεια της χρήσης έχουν ως ακολούθως:

	Υπόλοιπο 31.12.2015	Αναγνώριση στα αποτελέσματα	Υπόλοιπο 31.12.2016
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία		(16.657)	839
Εισπρακτές εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	18.851		(9.911)
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	2.655		591
Λοιπές προβλέψεις		(4.849)	4.849
Σύνολο	0	(3.632)	(3.632)

4.10. Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Σύμφωνα με την Ελληνική νομοθεσία, η Εταιρεία έχει την υποχρέωση κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις, να αποζημιώσει τους υπαλλήλους της όταν συνταξιοδοτούνται. Η σχετική νομοθεσία καθορίζει το εφ' άπαξ ποσό της αποζημίωσης που δικαιούνται να λάβουν οι υπάλληλοι κατά τη συνταξιοδότησή τους, που συνήθως εξαρτάται από κάποιους παράγοντες, όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας και οι αποδοχές τους. Αυτή η υποχρέωση αποτελεί υποχρέωση καθορισμένων παροχών.

Κίνηση της Υποχρέωσης Παροχών Προσωπικού λόγω Εξόδου από την Υπηρεσία:

	2016	2015
Υποχρεώσεις ισολογισμού για:		
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	11.194	9.156
Σύνολο	11.194	9.156
Πιστώσεις/χρεώσεις στα αποτελέσματα:		
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	2.038	0
Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις αποζημίωσης προσωπικού	0	(34)
Σύνολο	2.038	(34)

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων χρήσης αναλύονται ως εξής:

	2016
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	641
Αναλογιστικά κέρδη και άλλα κόστη	1.223
Χρεωστικοί τόκοι	174
Παροχές σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία	2.038

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι οι εξής:

	2016
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,70%
Μελλοντικές αυξήσεις αποδοχών	2,00%
Μέσος όρος εναπομένουσας μελλοντικής εργασιακής ζωής	26,56

Οι υποθέσεις αναφορικά με τη μελλοντική θνησιμότητα βασίζονται στον πίνακα που είναι αποδεκτός από την αρμόδια Ελληνική κυβερνητική υπηρεσία, η οποία επιθεωρεί τα Ελληνικά συνταξιοδοτικά αποθεματικά. Ο πίνακας ονομάζεται EVK2000 και βασίζεται στα ποσοστά θνησιμότητας της Ελβετίας.

4.11. Εμπορικές και άλλες τρέχουσες υποχρεώσεις

Η ανάλυση των εμπορικών και των λοιπών συναφών υποχρεώσεων έχει ως εξής:

	2016	2015
Εμπορικές υποχρεώσεις σε λοιπούς προμηθευτές	29.596	24.026
Εμπορικές υποχρεώσεις σε συνδεδεμένα μέρη	19.104	4.417
Σύνολο	48.700	28.443

Όλες οι παραπάνω υποχρεώσεις είναι βραχυπρόθεσμες και δεν απαιτείται προεξόφληση τους κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

4.12. Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις

Οι τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής:

	2016	2015
Φόρος εισοδήματος πληρωτέος	42.534	25.302
Παρακρατούμενοι φόροι προσωπικού	1.911	1.934
ΦΠΑ	2.130	0
Λοιποί Φόροι	34	33
Σύνολο	46.608	27.269

4.13. Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Οι λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής:

	2016	2015
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	7.592	7.689
Προκαταβολές πελατών	9.637	7.895
Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένες επιχ/σεις	190.779	219.997
Πιστωτές διάφοροι	13.672	13.673
Έσοδα επομένων χρήσεων	155.105	124.969
Σύνολο	376.784	374.223

Οι προκαταβολές πελατών αφορούν κυρίως προπληρωμένα συμβόλαια μακροχρόνιας μίσθωσης θέσεων ελλιμενισμού και λογίζονται κάθε έτος στην χρήση που αφορούν σύμφωνα με τις ισχύουσες συμβάσεις μεταξύ πελατών και της Εταιρείας.

Οι υποχρεώσεις προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις ποσού Ευρώ 190.779 αφορούν συμβατικές υποχρεώσεις προς την Κ & G ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΑΡΙΝΩΝ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ Α.Ε. αναφορικά με υπηρεσίες διαχείρισης και προώθησης.

Τα έσοδα επομένων χρήσεων αφορούν προτιμολογήσεις ελλιμενισμών από την Εταιρεία.

4.14. Έσοδα πωλήσεων

Τα έσοδα πωλήσεων της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	2016	2015
Έσοδα από ελλιμενισμό	461.658	419.099
Λοιπά έσοδα πωλήσεων	4.510	3.303
Σύνολο	466.168	422.402

4.15. Κόστος πωληθέντων – Έξοδα διάθεσης και διοίκησης

Το κόστος πωληθέντων και τα έξοδα διάθεσης και διοίκησης της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	2016	2015
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	96.304	100.606
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	87.238	67.772
Παροχές τρίτων	140.831	137.152
Αποσβέσεις παγίων	23.041	23.380
Σύνολο	347.415	328.910

Κατά την 31.12.2016, στις παροχές τρίτων περιλαμβάνονται κυρίως μισθώματα ποσού Ευρώ 63.775 (Σημ. 4.20) προς το ΔΗΜΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ για την παραχώρηση και εκμετάλλευση της μαρίνας της Καλαμάτας.

ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	2016	2015
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	68.799	79.638
Παροχές τρίτων	18.706	15.788
Φόροι τέλη	10.741	6.453
Διάφορα έξοδα	11.705	10.820
Παροχές σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία	2.038	0
Σύνολο	111.990	112.698

ΕΞΟΔΑ ΔΙΑΘΕΣΗΣ	2016	2015
Έξοδα προβολής και διαφήμισης	12.694	11.548
Σύνολο	12.694	11.548

4.16. Λοιπά έσοδα - έξοδα

Τα λοιπά έσοδα - έξοδα της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ	2016	2015
Εσοδα από ενοίκια	49.488	50.760
Εσοδα από προμήθειες- μεσιτίες	9.017	8.423
Λοιπά έσοδα παρεπόμενων ασχολιών	16.303	20.440
Σύνολο	74.808	80.173

ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ	2016	2015
Φορολογικά πρόστιμα και προσαυξήσεις	102	0
Προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων	13.185	18.503
Λοιπά έκτακτα έξοδα	0	886
Σύνολο	13.287	19.389

4.17. Χρηματοοικονομικά έσοδα - έξοδα

Τα χρηματοοικονομικά έσοδα - έσοδα αναλύονται ως εξής:

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	2016	2015
Λοιποί πιστωτικοί τόκοι	107	120
Σύνολο	107	120

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	2016	2015
Προμήθειες εγγυητικών επιστολών	135	180
Λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα	434	563
Χρεωστικοί τόκοι και έξοδα τραπεζών	2.917	2.898
Σύνολο	3.486	3.641

4.18. Φόρος εισοδήματος

Σύμφωνα με την Ελληνική φορολογική νομοθεσία, ο φορολογικός συντελεστής που εφαρμόζεται στις εταιρείες στην Ελλάδα είναι 29% (2015: 29%).

Η Ελληνική φορολογική νομοθεσία και οι σχετικές διατάξεις υπόκεινται σε ερμηνείες από τις φορολογικές αρχές. Οι δηλώσεις φόρου εισοδήματος κατατίθενται σε ετήσια βάση, αλλά τα κέρδη ή οι ζημιές που δηλώνονται για φορολογικούς σκοπούς παραμένουν προσωρινά έως ότου οι φορολογικές αρχές εξετάσουν τις φορολογικές δηλώσεις και τα βιβλία του φορολογούμενου, στιγμή κατά την οποία θα εκκαθαριστούν και οι σχετικές φορολογικές υποχρεώσεις. Οι φορολογικές ζημιές, στο βαθμό που αναγνωρίζονται από τις φορολογικές αρχές, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον συμψηφισμό κερδών των πέντε επόμενων χρήσεων που ακολουθούν τη χρήση που αφορούν.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 η Εταιρεία δεν είχε ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές για τη χρήση 2010. Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τον Νόμο 4446/2016, άρθρο 97 παρ.2., προβλέπεται η παράταση κατά ένα (1) έτος από την λήξη τους, των προθεσμιών παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου για έκδοση πράξεων διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου και κάθε άλλης πράξης επιβολής φόρων, τελών, προστίμων ή εισφορών, που λήγουν την 31 Δεκεμβρίου 2016, για τις υποθέσεις εκείνες για τις οποίες είχαν εκδοθεί μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2016 εισαγγελικές παραγγελίες, εντολές ελέγχου, έρευνας ή επεξεργασίας ή εντολές και αιτήματα διερεύνησης από δικαστική ή φορολογική ή ελεγκτική αρχή, καθώς και από την Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης. Η Εταιρεία δεν έχει λάβει οποιαδήποτε εντολή ή αίτημα κατά τα ανωτέρω, συνεπώς η Διοίκηση της Εταιρείας θεωρεί τις φορολογικές υποχρεώσεις της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2010 ως οριστικές.

Για τις χρήσεις 2011, 2012 και 2013 διεξήχθη έλεγχος στο πλαίσιο χορήγησης Ετήσιου Πιστοποιητικού Φορολογικής Συμμόρφωσης σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν.2238/94 καθώς και τη σχετική ερμηνευτική εγκύκλιο ΠΟΛ. 1159/2011. Ομοίως για την χρήση 2014 και 2015, διεξήχθη έλεγχος στο πλαίσιο χορήγησης Ετήσιου Πιστοποιητικού Φορολογικής Συμμόρφωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 65Α του Ν.4174/2013. Για όλες τις προαναφερόμενες χρήσεις εκδόθηκε από τον νόμιμο ελεγκτή Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης χωρίς επιφύλαξη ως προς την εφαρμογή των φορολογικών διατάξεων σε φορολογικά αντικείμενα που ορίζει ο νόμος. Για την χρήση 2016 βρίσκεται σε εξέλιξη ο εν λόγω έλεγχος και τα οριστικά αποτελέσματα δεν αναμένεται να έχουν σημαντική απόκλιση από τα ποσά των εκτιμηθέντων φόρων που απεικονίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος, όπως προαναφέρθηκε, προκύπτουν από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και των φορολογικών βάσεων των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού και υπολογίζονται βάσει του ισχύοντος συντελεστή φορολογίας εισοδήματος.

Τα ποσά του φόρου εισοδήματος που αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της τρέχουσας και της προηγούμενης χρήσης αναλύονται ως κάτωθι:

	2016	2015
Τρέχων φόρος εισοδήματος (έξοδο) / όφελος		
Τρέχουσα χρήση	(28.594)	(16.429)
Προσαρμογές για προηγούμενες χρήσεις	0	0
	(28.594)	(16.429)
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος (έξοδο) / όφελος		
Δημιουργία και αναστροφή προσωρινών διαφορών	(3.632)	629
Μεταβολή φορολογικού συντελεστή	0	1.624
	(3.632)	2.253
Φόρος εισοδήματος (έξοδο) / όφελος	(32.226)	(14.176)

Η συμφωνία του φόρου που αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα της χρήσης έχει ως εξής:

	2016	2015
Συμφωνία πραγματικού φορολογικού συντελεστή		
Κέρδη / (ζημίες) προ φόρων εισοδήματος	52.211	26.509
Φόρος εισοδήματος βάσει του φορολογικού συντελεστή	29,00%	29,00%
Μη εκπιπόμενες δαπάνες	42,01%	28,71%
Μεταβολή φορολογικού συντελεστή	0,00%	-6,13%
Πρόσθετοι φόροι	0,00%	1,89%
Λοιπές φορολογικές προσαρμογές	-9,29%	0,00%
Φόρος εισοδήματος έξοδο / (έσοδο) που αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα	61,72%	53,47%

4.19. Κέρδη ανά μετοχή

Τα Κέρδη ανά Μετοχή προκύπτουν με διαίρεση των κερδών που αναλογούν στους μετόχους της Εταιρείας, με τον αριθμό των μετοχών.

	2016	2015
Κέρδη που αναλογούν στους μετόχους	19.985	12.333
Αριθμός μετοχών	200.000	200.000
Κέρδη ανά μετοχή	0,0999	0,0617

4.20. Δεσμεύσεις και ενδεχόμενες απαιτήσεις – υποχρεώσεις

(α) Δεσμεύσεις

Κεφαλαιακές δεσμεύσεις: Κατά την 31.12.2016 και 31.12.2015, η Εταιρεία δεν έχει κεφαλαιακές δεσμεύσεις αναφορικά με συμβάσεις προμηθευτών.

Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις: Κατά την 31.12.2016, η Εταιρεία είχε συμφωνία λειτουργικής μίσθωσης που αφορά την παραχώρηση και εκμετάλλευση της μαρίνας της Καλαμάτας και λήγει έως το 2022. Η δέσμευση της Εταιρείας για καταβολές μισθωμάτων περιλαμβάνει το σταθερό και το μεταβλητό μίσθωμα. Το μεταβλητό μίσθωμα υπολογίζεται στο 8% επί των ακαθαρίστων εσόδων της Εταιρείας. Το συνολικό μίσθωμα επιβαρύνεται και με ολόκληρο το τέλος χαρτοσήμου (3,6%).

Παρατίθενται κατωτέρω οι μελλοντικές δεσμεύσεις της Εταιρείας για καταβολές μισθωμάτων έναντι της ανωτέρω σύμβασης:

	2016
Έως ένα έτος	66.050
Από 2 έως 5 έτη	264.201
Πάνω από 5 έτη	66.050
Σύνολο	<u><u>396.301</u></u>

Τα συνολικά έξοδα λειτουργικών μισθώσεων για την Εταιρεία (συμπεριλαμβανομένου του αναλογούντος τέλους χαρτοσήμου) για τη χρήση που έληξε την 31.12.2016 ανέρχονταν σε Ευρώ 66.071 από τα οποία Ευρώ 63.775 συμπεριλαμβάνονται στο κόστος πωληθέντων και Ευρώ 2.296 στα έξοδα διοίκησης.

(β) Ενδεχόμενες απαιτήσεις-υποχρεώσεις

Για τις ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις της Εταιρείας γίνεται αναφορά στη σημείωση 4.18.

Η Εταιρεία έχει ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις σε σχέση με τράπεζες, λοιπές εγγυήσεις και άλλα θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας της από τις οποίες δεν αναμένεται να προκύψουν σημαντικές επιπλέον επιβαρύνσεις. Επίσης, δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές καθώς και αποφάσεις δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην περιουσιακή κατάσταση της Εταιρείας.

4.21. Αριθμός απασχολούμενου προσωπικού

	2016	2015
Μισθωτοί	3	3
Ημερομίσθιοι	6	7
	<u><u>9</u></u>	<u><u>10</u></u>

4.22. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Οι συναλλαγές της Εταιρείας με συνδεδεμένα μέρη έχουν ως εξής :

Συναλλαγές με μητρική, συγγενείς εταιρείες και λοιπά συνδεδεμένα μέρη		
		2016
		(ποσά σε €)
Αγορές από	K&G ΔΙΑ ΧΕΙΡΙΣΗ ΜΑΡΙΝΩΝ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ Α.Ε.	(39.421)
Αγορές από	ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΑΙ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΙ Ν.Α.Ε.	(180)
Αγορές από	ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΑ ΧΩΡΙΑ	(12.000)
Αγορές από	ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΑ ΣΤΕΛΕΧΗ & ΜΕΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	(34.148)
Σύνολο αγορών		(85.750)

Απαιτήσεις / Υποχρεώσεις από/προς μητρική και συγγενείς εταιρείες		
		2016
		(ποσά σε €)
Υποχρεώσεις προς	K&G ΔΙΑ ΧΕΙΡΙΣΗ ΜΑΡΙΝΩΝ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ Α.Ε.	(190.779)
Υποχρεώσεις προς	ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΑΙ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΙ Ν.Α.Ε.	(4.584)
Υποχρεώσεις προς	ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΑ ΧΩΡΙΑ	(14.520)
Σύνολο υποχρεώσεων		(209.883)

Συναλλαγές με μητρική, συγγενείς εταιρείες και λοιπά συνδεδεμένα μέρη		
		2015
		(ποσά σε €)
Πωλήσεις προς	ΜΑΡΙΝΑ ΓΟΥΒΙΩΝ Α.Ε.	604
Πωλήσεις προς	ΜΑΡΙΝΑ ΛΕΥΚΑΔΑΣ Α.Ε.	242
Σύνολο πωλησεων		846
Αγορές από	K&G ΔΙΑ ΧΕΙΡΙΣΗ ΜΑΡΙΝΩΝ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ Α.Ε.	(38.258)
Αγορές από	ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΑΙ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΙ Ν.Α.Ε.	(180)
Αγορές από	ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΑ ΣΤΕΛΕΧΗ & ΜΕΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	(33.479)
Σύνολο αγορών		(71.917)

Απαιτήσεις / Υποχρεώσεις από/προς μητρική και συγγενείς εταιρείες		
		2015
		(ποσά σε €)
Υποχρεώσεις προς	K&G ΔΙΑ ΧΕΙΡΙΣΗ ΜΑΡΙΝΩΝ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ Α.Ε.	(219.997)
Υποχρεώσεις προς	ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΑΙ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΙ Ν.Α.Ε.	(4.417)
Σύνολο υποχρεώσεων		(224.414)

4.23. Μεταγενέστερα γεγονότα

Από την ημερομηνία αναφοράς των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων μέχρι και την ημερομηνία που συντάχθηκε η παρούσα έκθεση δεν υπάρχουν μεταγενέστερα γεγονότα στα οποία να επιβάλλεται αναφορά από τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς.

ΚΑΛΑΜΑΤΑ, 30 Ιουνίου 2017

Ο Πρόεδρος και Διευθ. Σύμβουλος
του Δ.Σ.

Το Μέλος του Δ.Σ.

Ο Οικονομικός Διευθυντής

Κυριακούλης Σταύρος
Α.Δ.Τ. ΑΒ 659243

Παναγιώτης Μπούνας
Α.Δ.Τ. ΑΑ 919257

Ασβέστης Κωνσταντίνος
Α.Δ.Τ. Ξ 624658

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές ΑΕ
Στρατηγού Τόμπρα 3
153 42 Αγία Παρασκευή
Ελλάδα
Τηλέφωνο: +30 210 60 62 100
Φαξ: +30 210 60 62 111

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή

Προς τους Μετόχους της
ΜΑΡΙΝΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.

Έκθεση Ελέγχου επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της ΜΑΡΙΝΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε. (η «Εταιρεία») που αποτελούνται από την Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2016, τις Καταστάσεις Συνολικών Εσόδων, Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων και Ταμειακών Ροών της χρήσης που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλείδες, που η Διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση χρηματοοικονομικών καταστάσεων, απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα της Ελεγκτικής που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και να διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης του κινδύνου ουσιώδους ανακρίβειας των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλείδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλείδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη

Στο κονδύλι Εισπρακτέες Εμπορικές Απαιτήσεις περιλαμβάνονται απαιτήσεις πελατών σε καθυστέρηση καθώς και επίδικες απαιτήσεις συνολικού ύψους ΕΥΡΩ 49 χιλιάδων περίπου για τις οποίες η Εταιρεία δεν έχει διενεργήσει σχετική πρόβλεψη. Κατά συνέπεια, οι Εισπρακτέες Εμπορικές Απαιτήσεις, το Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και τα Κέρδη Χρήσεως εμφανίζονται αυξημένα κατά το ποσό των ΕΥΡΩ 49 χιλιάδων περίπου.

Γνώμη με Επιφύλαξη

Κατά τη γνώμη μας, εκτός από τις επιπτώσεις του θέματος που μνημονεύεται στην παράγραφο «Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη», οι συνημμένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις απεικονίζουν ακριβοδίκαια την οικονομική θέση της ΜΑΡΙΝΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε. κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 και τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Στη Σημείωση 2.2 των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων γίνεται αναφορά στο γεγονός ότι, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016, το Σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων της Εταιρείας έχει καταστεί μικρότερο του 50% του καταβλημένου μετοχικού της κεφαλαίου και ως εκ τούτου συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 47 του Κ.Ν. 2190/1920.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η Διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις του άρθρου 43α του Κωδ. Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016.

β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την ΜΑΡΙΝΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε. και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 26 Ιουλίου 2017

ΚΡΜΓ Ορκωτοί Ελεγκτές ΑΕ
ΑΜ ΣΟΕΛ 114

Παναγιώτης Μπούντρος, Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
ΑΜ ΣΟΕΛ 22011